

Zákányszéki Életképek

A ZakaHom-e Egyesület folyóirata

Különszám, 2017. december

Adventi koncert Zákányszéken...

Ahogy közeledett a **ZakaHom-e Egyesület megalakulásának 10. évfordulója**, felmerült bennünk annak gondolata, hogy jó lenne egy olyan rendezvénnyel lezárni az évet és az egyesület első évtizedének a tevékenységét, amilyen korábban még nem volt a településen. Nem különbségből, hanem mert sokat köszönhetünk a közönségnek, és szerettük volna ezt egy különleges alkalom keretében megköszönni. Ekkor találkoztak az egyesület elnökének, Börcsök Zoltánnak és Dr. Janes Zoltán atyának az elképzelései, és az őszi prágai zárándokútról – ahol mindez először szóba került – már konkrét tervekkel érkeztek haza. Ha már a jubileumi születésnap advent időszakára esik, akkor legyen a rendezvény helyszíne és jellege is különleges... legyen egy templomi adventi koncert Zákányszéken! Zoltán atya nagyszénási plébánossága idején emlékezetes templomi koncertet adott Vincze Lilla énekesnő 2014 júniusában. Tiszta szívből merete ajánlani, mint a tervezett koncert fellépőjét.

Az elgondolást tettek követték, időpont-egyeztetés a művésznővel, médiás megjelenés, plakátok, jegyek, majd elkezdődött a jegyárusítás a **december 9-i koncertre**. Az Angyal hozzánk hajol... ezt a címet kapta az adventi koncert. Akkor még nem tudtuk, hogy ez nem csak egy cím, hanem egy felejthetetlen és megható élmény, amellyel mindannyian gazdagodni fogunk a koncert után.

Elérkezett a nagy nap... a koncert este 7 órakor kezdődött, de már a 6 órás szentmisére zsúfolásig megtelt a templom. A hét órai harangszó egyben a koncert kezdetét is jelezte, bár rövid ideig még igénybe vettem a közönség türelmét. Megpróbáltam a lehetetlent, néhány percben összefoglalni a koncert előzményeit, és az egyesület egy évtizedes múltját. „Pontosan 10 évvel ezelőtt ZakaHom-e Egyesület néven megalakult egy civil szervezet Zákányszéken, melynek az itt jelenlévők közül mi magunk is néhányan alapító tagjai voltunk. Ha néhány szóban kellene összefoglalni, mi történt az egyesület életében az elmúlt időszakban, akkor egy felsorolás következne, úgymint múltidéző vetítések, médiás tevékenység, Kis Újság, Életképek, riportok, útifilm, ifjú tehetségek bemutatá-

sa, zongoraest, kiállítások, színházi előadások, Mária-lányok (fehérlányok) találkozója, adománygyűjtés, kerékpártúrák... talán ezek voltak azok a mérföldkövek, amelyek mentén az egyesület tevékenysége haladt. Sok közös élményben volt részünk a mindig érdeklődő közönségnek köszönhetően. A kezdeti ötletek igazi közösségi élménnyé nőttek ki magukat, a közönség nagy érdeklődéssel, és legtöbbször teltházzal jutalmazott minket. Szerettük volna ezt a tíz évet egy olyan közösségi élmény keretében megünnepelni, amilyen korábban még nem volt Zákányszéken. Reméljük, sikerül a jövőben hagyományt teremteni ezzel a kezdeménnyezéssel, és advent időszakában templomi koncertre hívni a közönséget. Köszönjük Zoltán atyának, hogy az ötlettől a megvalósulásig végig segítette, támogatta a koncert létrejöttét.

Júlia nem akar a földön járni...

énekelte a '80-as évek végén a népszerű *Napoleon Boulevard* zenekar. Ez a dalcím egyben Vincze Lilla zenei pályafutásának mottója is lehetne. A szó legnemesebb értelmében ő sem akart soha a földön járni, nem akart földhöz ragadni, mindig mert megújulni és mert elszakadni a műfaji határoktól. Adventi koncertjének címe *Az Angyal hozzánk hajol...* Kíváncsi vagyok, hogy ezt mindannyian érezzük meg ezen az estén, és ez a jó érzés kísérel el mindannyiunkat advent várakozással teli napjaiban, a karácsonyi gyertyák fényében és az új esztendőben, amikor az ünnepek után majd a szürkébb, dolgozabb hétköznapiak következnek.

Amikor Vincze Lilla és barátai – Kovács Sára Dzina fuvola és Nagy Zsolt Liszi zongora – megjelentek a főoltár előtt, a közönség nagy tapsal köszöntötte őket. Felcsendült az énekesnő gyönyörű hangja, majd ismert és általunk kevésbé ismert dallamok szárnyán érkezett a dalok üzenete,

Vincze Lilla közösségi oldalán így írt az estéről:

Zákányszéken a csodaszép katolikus templomban adventi kamarakonzertünkön velünk is „megállt az idő” és a harangok nem csak értünk szóltak, a gyertyák „lila lágyágban könnyeztek”. A gyönyörű vidéki tanyavilágban ismét meglettünk egy igazi szépséget, tisztaságot, oly „gyöngyházközösséget” Szegedtől 20 km-re, mely meghatóan példaértékű, a szeretet és az összetartozás ajándéka. Szíve-lelke Janes Zoltán plébános, aki nagyszerű munkatársaival, barátaival Széll-Tanács Tündével, Paraginé Edinával, Börcsök Zoltánnal és a kollégáival varázsolnak nem csak az ott lakóknak, de nekünk is... A Templom főoltárképe a Szentháromságot ábrázolja, mögötte áll a hordozható Szűz Mária szobor, mely az oltárkép elmozdításával megjelenik... és bezárult az utolsó dalnál, melyet énekeltem (Wolf Péter-zene, Fülöp Kálmán-vers) Ave Maria... és az Angyal hozzánk hajolt.

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 Zákányszéki múltidézők
- 2 Hogyan lettem Életképes
- 3 Díszpolgáraink
- 4-5 10 év margójára
- 6 Megismételhetetlen történetek
- 6 A film pereg tovább
- 7 Rikimiről le hull a lepel
- 8 A Prima Primmissima díjas Bálint Gazda
- 8 Olvasói levelek 10 év távlatából

mely lélektől-lélekig hatolt. Mintha angyalszárny suhant volna végig a templomon, amikor a Fogd meg a kezem című dalra sokan ösztönösen megfogták egymás kezét. A dalok között elhangzó összekötő szövegek, versek, szép adventi gondolatok tovább fokozták a magasztos érzéseket. Az este talán legszebb pillanata a koncert végén felcsendülő Ave Maria volt, miközben a legkatartikusabb résznél megtörtént a képzárás. Amikor a Mária-szobor „lepihent”, nem csak a közönség, hanem a művésznő is a könnyeivel küszködött...

Ennek az estének a hangulatát sokáig megőrizzik emlékezetünkben. A koncert végén közösen elénekelt Adjon Isten jóéjszakát című népdal hálát, köszönetet, jókívánságot zengett. Köszönjük Vincze Lillának és barátainak a felejthetetlen élményt... és köszönjük a közönségnek, hogy jelenlétükkel megtisztelték az első templomi kamarakonzertet Zákányszéken.

Paraginé Tóth Edina

Az Angyal hozzánk hajolt...

Szívből köszönjük mindazoknak a gondolatát és tetteit, akik segítették az Angyal útját, hogy a Zákányszéki Templomban ily érzékenyen megérintsen, csodába vezessen bennünket. A művésznőnek ígérjük, hogy a jövőben – úgy a családjukban, mint a lakóközösségünkben – ezután gyakrabban megfogjuk egymás kezét, mint ahogyan ezt ő közöttünk megismerésített a jelenlétével és dalaival. *Hajdú Imréné, a közönség nevében*

A 10 éves ZakaHom-e Egyesület minden Kedves Olvasójának Kellemes Ünnepeket kíván!

Ennél szebb születésnap ajándékot nem is kaphatott volna az egyesület. Nyár végén a Szabad Föld újságírója, Tanács István keresett meg minket azzal a kéréssel, hogy egy cikket szeretne írni a zákányszéki múltidézőkről, a vetítések közösségépítő hatásáról. Örömmel fogadtuk megkeresését, melyet egy kellemes beszélgetés követett, ennek kivonata az itt közölt írás. Nagy örömről szolgál, hogy hamarosan újabb cikk jelenik meg a Szabad Földben, ezúttal a zákányszéki Máriás-lányok (fehérlányok) történetéről, melynek apropója az egyesület szervezésében 2016 novemberében megrendezett Máriás-lányok találkozója volt.

Zákányszéki múltidézők*

(*Megjelent a Szabad Föld Kalendárium 2018. évi számában a 64-65. oldalon.)

Régi idők fotóit és mozgóképeit kutatta fel és mutatta be a falu aprajának-nagyjának egy zákányszéki civil szervezet. Tódultak az emberek, hogy lássák a szüleiket, önmagukat és egymást évtizedekkel fiatalabban. Közben a szervezők rájöttek: a közösen megélt dolgoknál nincs nagyobb közösségépítő erő.

Volt Zákányszéken egy legendás értelmiségi, tanár, kultúrház-igazgató: Szabó István. Az 1960-as, '70-es évek krónikása, a Zákányszéki Parasztkórus megalapítója és a kezdetekben karnagya, a helyi színjátszás motorja, jelmezes szereplője, tanfolyamon tanult rendezője, mozigépész és műsorszervező. Mindent megtanult, amit akart. Szerzett egy S 8-as keskenyfilmes kamerát, és fölvette vele az akkori idők jeles eseményeit.

Hang még nem volt azokon a felvételeken, a kép minősége sem tökéletes: de rajta van az akkor élők arca, ruhája, hajviselete; a fényes szőrű lovak feje, a krepp-papírral díszített lovaskocsik, Pannónia és Danuvia motorbiciklik, 407-es Moszkvics és kék füstöt fújó, gömbölyű Wartburg; az akkor új, kockaforma falusi házak teteje, egykor volt vezetők gesztikulálása. Rengeteg arc: menettáncosok, citerások fiatalon, akik gyönyörködik bennük.

Gyakran lehetett látni rendőrt, katonát, büszkén ünnepeltek egyenruhában. Már csak az öregembereken volt kalap, de a középkorú férfiak még mind zakóban izzadtak.

Szabó István tudta, hogy kincs van azokon a filmszalagokon. Később, az 1980-90-es években egy helyi tanárral mágnesszalagra írták át a tartalmukat, maga mondta alá, mikor, hol készült a felvétel, és ki van rajta. 2007-re, amikor megalakult Zákányszék 13. civil szervezete, a ZakaHom-e, már a mágnesszalag is elavult; az új egyesület tagjai digitalizálták a képsorokat.

Paraginé Tóth Edina, az egyszemélyes zákányszéki könyvtár vezetője, a ZakaHom-e

egyik motorja azt meséli: valami nagyon emlékeztető rendezvényt szerettek volna berobbanni a köztudatba. Nemcsak a helyi újságban hirdették meg a 60-70-es évek helyi filmjeinek bemutatását, hanem plakátokat készítettek, sőt személyesen hívták meg az embereket – főleg azokat, akik láthatók a filmen. Az érdeklődés őket is meglepte: az állóhelyek is elfogytak a házasságkötő teremben.

– Az emberek felkiáltottak: jé, ott van ez, vagy az, esetleg rég meghalt ismerősük, barátjuk – emlékezik vissza Paraginé Tóth Edina. – Vagy ők maguk negyven évvel fiatalabban. Vagy ott látható a nagymamájuk, de nem kapál, hanem szép lányt alakít valami népszínműben. Még azok is újra közel kerültek egymáshoz, akik talán évtizede nem voltak beszélő viszonyban. Utána közös teázást és zsíroskenyér-partit rendeztünk. Nagyon jó hangulat lett, mondták, milyen rég nem ettek zsíros kenyeret lila hagymával, és ez is a múltat idézte fel bennük.

Fölmerült, hogy folytatni kellene a múltidézt. Az 1980-90-es évekről már több mozgókép maradt fenn. Videokazettára készülték, színes képpel, hanggal. Ezeket rendezték idő és téma szerint – majd sorban levetítették. Egyszer azonban az összes elfogyott, az emberek pedig várták az újabb és újabb vetítéseket.

tanárnő tanított a magyar irodalomra és a magyar nyelvre, annak nem lehetnek kétségei! Örök tisztelem mindezért Tanár nének, községünk díszpolgárának!

A nagy mű végül is elkészült, 2011-ben fejeztem be. Az ÉLETKÉPEK folytatásban, több részletben közölte. A fejezetek a lengyelkőpálnai zákányszéki műkedvelő színjátszás történetéből címet viselő, közel száz oldalas anyagot kincsként őrzöm laptopomon, remélem, sikerült hitelesen betűkbe formálnom az emlékeket.

Tulajdonképpen az amatőr színjátszás történetével való foglalkozás hozta meg számomra az ÉLETKÉP-ességet. A Könyvtárosunk (igen, így nagy betűvel) jó érzékkel tapintott rá gyengémre, mert az írás, a helytörténettel foglalkozás, emlékek felidézése, rendezése a „gyengémme” vált, meghívott alkotócsoportjukba. Máris a Kis Újság és az ÉLETKÉPEK szerkesztő bizottságában találtam magam, szívesen vállaltam a megbízásokat. Az is szinte magától értetődő volt, hogy kértem felvételem a ZakaHom-e Egyesületbe, mert nagyon tetszett nekem az ott folyó munka. De nem szeretném kihagyni azt sem, hogy a helyi Nőegylet munkájába is bekapcsolódjak, és a kör itt zárult be.

A Nőegylet tagjaként a 2013. év telén részt vettem a Könyvtárban „A nő ezer arca” című programsorozaton. A projekt keretében a Szegedi Nemzeti Színház Kisszínházába is elju-

Az lett az újabb ötlet, hogy a családoknál lévő régi fotókat is föl lehetne használni. Így lett: több száz fotót hoztak be digitalizálni. Az ismert iskolai, elsőáldozós és május elsejei képek mellett meglepően sok fotó maradt fenn például az 1950-es évek végéről, amikor az első autóbuszjárat elindult, és a fiatal középiskolásoknak már nem kellett a lassú kisvonatra várni, amikor Szegedre indultak.

Egészen más élményt jelentett, amikor az elsárgult kicsi képet kivetítették nagyban a vászonra. A vetítésen képfelismerő játékot rendeztek. A sok néző együtt szinte mindenkit felismert, pedig nem volt könnyű. A szülők fiatal korukban erősen hasonlítottak későbbi gyermekeikre – néha alig lehetett megállapítani, melyik nemzedék látható a fotón.

Újabb lelőhelyet jelentett a Magyar Televízió, illetve a Szegedi Körzeti Stúdió archívuma. Minimális összegért dvd-re írtak minden anyagot, ami Zákányszékkal kapcsolatos. Az újabb vetítésen valaki fölismerte fiatalon elhunyt gyermekét, aki azonban a képen még gyönyörű volt, fiatal, ügyesen citerázott, és előtte volt az egész szép reményű élet. Derűt váltott ki, amikor Vajek Jutka tv-riporter az országgyűlési képviselő-jelöltől faggatta a zákányszékieket, hogy milyen ember a tanácselnök asszony.

– Hát nem embör az, hanem asszony – mondta a tanyája előtt egy kucsmás parasztember.

Amikor az archív anyagok is elfogytak, tudatosult, hogy minden pillanat, ami elszáll, a következő pillanatban már a múlt része lesz. Elkezdtek képes krónikát készíteni Zákányszék életéről. Börcsök Zoltán informatikus, az elnök és Paraginé Tóth Edina kamerával és mikrofonnal jelen vannak minden jeles eseményen, megkérdezik minden jelentősebb személyiséget. Az év végére összegyűlt anyagot szelektálják, szerkesztik – így összeáll az elmúlt évet, amely maga is múlttá vált, összefoglaló film. Minden évben levetítik – immár a könyvtárban.

Változatlanul jelentős az érdeklődés. A családok több nemzedéke is eljön. Lehet, hogy a múlthoz való kötődéshez meg kell kicsit öregedni, de az érdeklődés biztosan a gyermekkorban kezdődik, ha vannak közösen megélt élmények. A közösség ugyanis ezekre épül. És amelyek településen közösségek vannak, az megtartja lakóit, hangsúlyozza újra Paraginé Tóth Edina

Ő maga anyai unokahúga az emblematis Szabó Istvánnak.

– Már az ükszüleink is Lengyelkőpálnán (Zákányszék régi neve) éltek – mondja. – Senki sem vándorolt el innen. Itthon, a szülőfalunkban akartuk kihozni magunkból a maximumot – és ezzel szolgálni a helyi közösséget.

Tanács István

Hogyan lettem ÉLETKÉP-es?

10 éve egy új életszakaszba léptem, nyugdíjas lettem. Lakóhelyem is megváltozott, hazaköltöztem szülőfalumba Kecskemétre. Közel 40 éves közszolgálat, állandó készenlét után következett az áhított nyugalom, a „vég-re nem kell korán kelni” állapot. Rácsodálkoztam a napkelte gyönyörűségére, a hajnali rigófütytyre, amiben a városi panel takarásában nem sok lehetőségem volt.

Még jóformán bele sem szoktam új életformámba, amikor megkeresett Szabó tanár úr, aki nem sok ellenkezést hagyva megkért, írjam meg a zákányszéki amatőr színjátszás történetét, hiszen ráérek, a témát is úgyahogy ismerem, ő pedig segíteni fog. A tárgykör nem esett tőlem távol, hiszen „fiatal koromban” sokat lebzseltem a kultúrházban, magam is részt vettem a színjátszók munkájában, volt, amikor sűgőként, egyszer-egyszer kisebb szerepekben is színre léptem. Nagyon lelkesen fogtam a téma feldolgozásához, talán a tudatlanságból adódott bátorságom, mert fel sem tettem magamnak a kérdést: hogyan tudok én majd élvezetesen, mindenki által érthető nyelven írni, amikor majd 40 évig a hivatali bikkfanyelvet használtam? Aztán az jutott eszembe, hogy akit Kispéter Jánosné

hás hóhérasasszonyról. Úgy gondoltam, ha megismerem Pipás Pista hiteles történetét, emberi sorsát, valószínű jobban megértem őt, megértem cselekedetét, és az olvasókat is sikerül az elhamarkodott vélemény-, illetve ítélethozataltól eltéríteni, és arra biztatni, hogy ne higgyenek róla mást, csak a tényeket.

Aztán Pipás Pista története folytatódott, meghozta számomra az első (és egyben utolsó) tv szereplést, a Homokhát TV-ben. Emlekszem, óriási hőség volt, hatalmas cseppekben gurult az izzadság a homlokomon és arcomon. Beszélgetés közben többször azon járt az eszem, a gondosan elkészített „fellépő” frizurám túléli-e a stúdió lámpáinak sugárzó hőjét. Egy rövid beszélgetésre hívott Zámboiri Eszter szerkesztő. A tervezett időt sikerült alaposan túlélni, mert Pipás Pista története mellett szóba kerültek a nők életkörülményei a múlt században, és a jelen kor asszonyai előtt álló kihívások is. Az interjú során arra igyekeztem a nézők figyelmét irányítani, Pipás Pistára ne csak úgy gondoljanak, mint a tanyavilág hóhérára.

Az elmúlt 10 év a ZakaHom-e Egyesületben, a helyi kiadványok készítésében nekem azt jelentette, hogy tartalmasan tölthettem nyugdíjas éveimet, újra felfedezhettem szülőfalum értékeit, és őszinte barátokra leltem. És ha írásaimmal sikerült kellemes élményt nyújtani az olvasónak, már nem hiába lettem ÉLETKÉP-es!

Tanács Klára

ZÁKÁNSZÉK BÜSZKESÉGEI – díszpolgárok – az ÉLETKÉPEK-ben

„Ha sikeres akarsz lenni,
a dolog nagyon egyszerű.
Érts ahhoz, amit csinálsz!
Szeresd, amit csinálsz!
És higgy abban, amit csinálsz!
Igen, ilyen egyszerű ez.”

(Will Rogers)

Zákányszék Község Képviselő-testülete által 1999-ben alapított díszpolgári címet a Falunapok keretében a polgármester adja át a kitüntettnek, vagy hozzátartozójának. A díszpolgári címhez emlékérem (plakett) és díszoklevél jár. 1999 óta 14 személy részesült ebben a nívós kitüntetésben, közülük öten már a csillagok közül tekintenek vissza földi dicsőségükre.

A Zakahom-e Egyesület éppen tíz évvel ezelőtt indult ÉLETKÉPEK című hírlevelében a község díszpolgárai bemutatására vállalkozott, így tisztelve azokat előtt, akik sokat tettek településünkért, az itt élő emberekért. Az első, a 2007. decemberi számban Kispéter Jánosné nyugdíjas tanárnővel készült riport volt olvasható. Az idei karácsonyra készült ünnepi számban pedig a tavalyi, valamint az idei falunapon kitüntetett díszpolgárokkal az adott évben készült interjúkat közöljük. Földi József és Kazi Istvánné az átadás éve szerinti sorrendben kerül be a krónikánkba.

A dicsőségfalon a tizenharmadik ...

2016-ban a XXII. Falunapon, új név iratott fel a községi dicsőségfalra. A Községi Képviselő-testület **Földi József** egyéni vállalkozónak ítélte oda a „**Zákányszék Község Díszpolgára**” kitüntető címet, amit ünnepélyes keretek között **Matuszka Antal** polgármester a falunap délelőttjén adott át.

A kitüntetett a faluban élelmiszerboltot és hűsüstölőt üzemeltet, tagja a helyi Polgárör Csoportnak és a Zákányszéki Gazdálkodók Vállalkozók Klubjának. Közel három cikluson keresztül önkormányzati képviselőként és bizottsági elnökként is tevékenykedett. 2011-ben „Zákányszékért” díjat kapott.

Földi József komoly szaktudással és kiváló érzéssel irányítja a Zákányszéki Böllérnapokon a böllércsapatok munkáját, valamint a települési rendezvényeken a gasztronómiához kapcsolódó programokat. Elévülhetetlen érdemeket szerzett a helyi ízek megteremtésében, formálásában. A településen végzett társadalmi és gasztronómiai tevékenysége elismeréseképpen részesült díszpolgári címben, vele a jubileumi, a 15. Böllérnap előtt beszélgettem.

– **Hogyan érintette a hír, hogy díszpolgári címmel tüntette ki a képviselő-testület?**

Először is meglepődtem, mert nem gyakran kap az ember ilyen elismerést. Természetesen örültem én is, és a családom is. Számomra ez a kitüntetés azt jelenti, hogy észrevették, értékelik, megbecsülik a munkámat.

– **A díj odaítélésének indoklásában kiemelt hangsúlyt kapott a böllérnapok lebonyolításában vállalt szerepe. Kérem, beszéljen egy kicsit a böllérnapok történetéről.**

A közös disznóvágás ötlete már az előtt érlelődött, mint ahogyan a Zákányszéki Közművelődési Egyesület belevágott annak a szervezésbe,

de a baráti kör húzódozott, hogy nem biztos, hogy jó lesz, és csak beszélgetés szintjén maradt az ötlet. A Közművelődési Egyesület elnöke, Matuszka Antal, aki ma a polgármester, felvállalta ezt a gondolatot. Természetesen megbeszéltek velem is, és nekivágtunk a megvalósításnak. Az apropót az adta, hogy abban az időben nagyon alacsony volt a hízott disznó felvásárlási ára, a gazdák egymás után ajánlották fel levágásra, feldolgozásra, közös elfogyasztásra az állataikat. Ez aztán hagyománnyá vált, minden évben van felajánlás. A kezdetek óta ad egy hízót Frank Ferenc, a többi adományozó személyében van változás.

– **Az idén már 15. alkalommal készülünk a böllérnapra, mert változatlanul óriási az érdeklődés. A főböllér – Földi József – hogyan látja, mi ennek a titka?**

Más településeken is – mint pl. Ásotthalom, Domaszék, Balástya – rendeznek böllérnapot, böllérfesztivált, néhányon magam is körülnéztem. Ezeken a helyeken is hasonlóan zajlik le a nap, készítenek minden félélt: sült vért, sült májat, főznek pörköltet és estére bál is kerekedik. A mi böllérnapunk családiasabb légkörű, régi barátok, ismerősök találkozója is. Eljönnek az én jó barátaim is a Dunántúlról Szederkényből, Veszprémből. Nálunk a böllérnap – úgy is mondhatjuk –, hogy „nemzetközi”, mert az erdélyi és vajdasági testvértelepüléseinkről is megjönnek a vendégeink, egy-egy böllércsapattal részt vesznek a disznók feldolgozásában is, este pedig együtt mulatunk. Dicsekvés nélkül mondhatom, hogy mindig nagyon finom reggeli készül, majd az esti bőséges vacsorával is elégedettek a vendégek. Azt gondolom, hogy mindezeket túl a barátság hozza ide az embereket, ami jó érzéssel tölt el mindenkit, így aztán visszakíváncioznak a következő alkalomra is.

– **Honnan hozza ezeket az ízeket, amelyek jellemzik és egyedivé teszik a böllérnapon készülő ételeket?**

A családban a nagybátyám böllérkedett, de akkor én még nagyon kis gyermek voltam, tőle nem tanulhattam. Viszont az én tanuló időmben (1972-től) nagyon komolyan vették a szakképzést, a szakma megtanítását. Bár minden szakmai fogást megmutattak, megtanítottak, de mégsem a nagyüzemi feldolgozás során tanultam meg pl. az ízesítést. Volt Szegeden hely, ahol házilag feldolgozás folyt, lakosság részére vágtak 3-4-5 disznót. Oda én eljártam, és ott tanultam meg a fűszerezéseket. Előkerültek a régi receptek is, és kísérletezett az ember. Így alakultak ki azok az ízek, amiket – úgy látom – jól fogadnak az emberek. A környékünkön – itt a Homokhátságon – hasonlóak az ízek, de ha elmegyünk pl. Békéscsabára, ott már más fűszerezéssel találkozunk, több paprikát használnak a kolbászba. Ott annyira nem ismerik a fehér (paprika nélküli) kolbászt, mint nálunk. Sokan készítik így, mert „lájtosabb”, könnyebb azoknak, akik gyomor problémákkal küzdenek.

– **Tudtommal a Földi házaspár nem zákányszéki születésű. Mikor és miért ebbe a faluba költöztek, hogyan alakult itt az életük?**

Valóban, én Ásotthalmon születtem és éltem, feleségem Dóczon élt, amikor megismerkedtünk. Én Domaszéken szerettem volna házat építeni, de elég magasak voltak ott a telekárak. Édesanyám ágán Bózsó István, zákányszéki szakszövetkezeti elnök rokonom volt, ő ajánlotta, jöjjünk ebbe a faluba, „jó hely ez”. 1982-ben ideköltöztünk, 1986-ban másodállásban beindítottam a hűsüstölő vállalkozásomat, ekkor még Szegeden dolgoztam. 1990-ben a zákányszéki általános iskolánál vállaltam fűtő-, karbantartói munkát, majd 1995-re elkészült az élelmiszer- és húsboltunk, azon a nyáron nyitottunk. Ettől kezdve én főállású vállalkozó vagyok.

Bekapcsolódtam a falu közéletébe is, 1996-ban beléptem a polgárörtségbe, annak voltam vezetőségi tagja is. 2000-től 2010-ig a helyi képviselő-testületbe kaptam mandátumot, először pénzügyi, majd az ügyrendi bizottságnak voltam az elnöke. Örömmel tölt el, hogy képviselőségem ideje alatt több nagy volumenű fejlesztést hajtottunk végre, és azokban én tevékenyen részt vehettem. Ilyen volt a kövesút építés, a szemétszállítás megszervezése, a csatornázás. Utcabizalmiként igen sok szervező, meggyőző munkára volt szükség. Elfoglaltságaim miatt a harmadik önkormányzati ciklust már nem vállaltam, de a polgárörtség és a helyi vállalkozók, gazdálkodók klubja munkájában részt veszek. A vállalkozás irányítása

már kevesebb időt hagy a közéletre, de a vállalt feladataimat – így a böllérnap teendőket is – igyekszem teljesíteni.

– **Zákányszék község díszpolgára, a három gyermekes, két unokás nagypapa hogyan készül a Karácsonyra, hogyan zajlik a családi ünnep?**

Minden Karácsony estén a gyerekek hazajönnek, és nálunk töltjük együtt a szentestét, vacsorával, meg egy kis ajándékozással. Nem visszük túlzásba az ajándékozást. Nálunk az ünnep is munkával telik, mert a hűsüstölés olyan dolog, amit nem lehet otthagyni, ünnepnapon sem. A gyerekek időnként értetlenkedtek: „nekünk ünnepen is dolgozni kell?”. Azt válaszoltam, a villamosvezetőnek is dolgoznia kell. Most már csak annyit mondanak: „tudjuk, a villamosvezetők is dolgoznak”, és ünnepkor is tesszük a dolgunkat.

Azt kívánom a falu 13. díszpolgárának, továbbra is teljesüljenek elképzelései, vállalkozásában, családjában kísérvje siker a munkáját!

Gyémántokleveles tanítónő a község díszpolgára

Az idei Falunapon a helyi oktatás-nevelés több jeles képviselője színpadra szólíttatott, de a legnagyobb dicsőségben Kazi Istvánné Cserép Ibolya nyugalmazott tanítónő részesült. A Képviselő-testület döntése alapján ő kapta a „**Zákányszék Község Díszpolgára**” kitüntető címet.

Cserép Ibolya 1955. július 1-jével került Zákányszékre tanítani, a Zákányszék-Bogárvárosi iskolában összevont osztályokban 9 évig oktatta, nevelte a tanyai gyermekeket.

1964-ben kötött házasságot Kazi Istvánnal, ezután a belterületi iskolában folytatta pedagógusi munkáját, 1992-ben vonult nyugdíjba. Szigorú, következetes, és végtelenül emberséges tanító volt, aki maga is a legjobb teljesítésre törekedett. Nemcsak oktatta a rábizott apróságokat, hanem fizikai, szellemi, jellembeli gyarapodásukat is irányította. Tanítói munkája elismeréseként 1988-ban Miniszteri Dicséretben részesült. A helyi közösségben végzett munkáját a Képviselő-testület 2005-ben „Zákányszékért Díj” kitüntetéssel ismerte el.

A következő jelentős dátum a nyugdíjas tanítónő életében: 2016. szeptember 3-a. Ekkor vette át gyémántoklevelét, melyben a következő mondat olvasható: „Kazi Istvánné a Kemény Nándorné Tanítóképzőben 1956. július 2. napján szerzett oklevelet, mely alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását”. Ezt a megállapítást erősítette meg a Képviselő-testület a díszpolgári cím adományozásával.

Amikor felkerestem a 80. életévét betöltött, de még most is tevékeny Kazi tanító nénit, arra kerestem a választ, hogyan lehet közel 40 évig, néha igen mostoha körülmények között is, rendületlenül, az elképzeléseket, elveket soha fel nem adva állni a katedrán, és az apró fejceskékbe tölteni a tudást. Erről a tanító néni lelkesen mesélt, ezt lerövidítve most megosztom a kedves olvasókkal.

– **A fiatal, 18 éves leány – Cserép Ibolya – honnan érkezett Zákányszékre?**

Édesapám szegedi születésű volt, ipari iskolát végzett, és mint géplakatos dolgozott. Nagyon ügyes kezű, roppant eszes, szigorú, de áldott jó ember volt. Édesanyám hőmezővásárhelyi születésű volt, közös életüket Szegeden kezdték. Édesanyám sosem volt állásban, vezette a háztartást, és nevelte a nálam 5 évvel idősebb nővéremet, majd engem is. Szüleim a jobb megélhetés reményében felköltöztek Pestre, és én ott születtem. A háborút ott éltük végig, mindenünket elvesztettük, vasúti vagon tetején, éjszaka

jöttünk Algyőre, édesapám öccsékéhez. Édesapám a helyi hidépítésen helyezkedett el, mint építésvezető. Amikor ott a munka befejeződött, beköltöztünk Szegedre.

Algyőn jártam az első négy osztályt, majd Szegeden a református iskolában a felső tagozatot. Amikor az egyházi iskolákat megszüntették, én a nyolcadik osztályt a Mérey utcai iskolában fejeztem be. Közben jártam a Zenedébe is, mert édesapámtól nagyon jó hallást és énekhangot örököltem. Énekes szerettem volna lenni, ezért továbbtanulásra a Békés-Tarhosi bentlakásos Énekiskolába jelentkeztem, ahova fel is vettek. Nagyon szerény életkörülményeink miatt nem tudtuk előteremteni azokat a dolgokat, amit a bentlakáshoz kértek, így nagy bánattal lemondtam Békés-Tarhosról. Viszont értesítést kaptam a szegedi tanítóképzőből, oda felvettek. Négy év tanulmányi idő és egy év gyakorlat után lehetett képesítő vizsgát tenni, amit én sikeresen teljesítettem, már több mint 60 éve!

Szegeden az Oktatási Osztályra mentem be, álláslehetőség iránt érdeklődni. Először Ruzsára irányítottak, de ott nem volt üres állás, Zákányszék lett a következő ajánlott hely. Kisvonatra ültem, kizötyögtem ide, Takáts József iskolaigazgatónál jelentkeztem. Ő a Bogárvárosi iskolánál tudott alkalmazni. Gyalog jártam meg az utat az iskoláig és vissza, a portól alig lehetett megismerni az arcom, az ünneplő ruhám. Természetesen elfogadtam az állást.

– **A külterületi iskolák megszüntetése 1983-ra lezajlott, lassan már csak kevesen emlékeznek ezekre az intézményekre. Milyen volt az élet a Bogárvárosi iskolában az 1955-1964 közötti években?**

Amikor megérkeztem az iskolához, kiderült, nincs hol laknom. A tanyákat jártuk körbe, ad-e valaki szállást. Egy hétig Nacsa Juliéknál húzhattam meg magam, majd Vecsernyés Vincéék-nél már egy évre kaptam szállást. Ezután a mórakalmi oldalon lakó Frank Andrásék régi, vert falú tanyájának tiszta szobáját kaptam meg, ahol télen fűtés nem volt. A 600 Ft összegű fizetéséből 300 Ft-ot fizettem a lakhatásért, élelmezésért. Ugyan „kisasszonynak” neveztek, de én nagyon szívesen segítettem a tanya körüli munkákban (csak a tehenet nem mertem megfejni), alkalmazkodtunk egymáshoz.

A tanítás után nem jártam én sehova, csendes, inkább visszahúzódó voltam. Miután férjhez mentem, sikerült elintéznem, hogy az iskola épületében lévő szertárat rendbe tegyék, oda beköltözhattünk.

A Bogárvárosi iskolánál az alsó tagozatot, az 1-4. osztályt együtt tanítottam. Az alsósok délelőtt, a felsősök délután jártak az iskolába. Ha Sándor Ferencné – aki a felsősöket tanította – távol volt, én helyettesítettem, de másik külterületi iskolánál is kellett helyettesítenem. Tanítási módsze-reim kialakításában azt az elvet követtem, hogy mindent az alapoktól kell nagyon alaposan megtanítani, minden gyermekkel. Gondot fordítottam arra, hogy tudjak egyénileg is foglalkozni a rászoruló, gyengébb tanulóval. Sok mindenre kell figyelnie egy tanítónak, például fontos a gyermekek személyi higiénijának, egészségének szemmel tartása is. Én azért voltam, hogy szeressem, tanítsam, neveljem őket.

– **40 éves szolgálat után nem hiányzik az iskola, a tanítás? Hogyan telnek a napjai?**

Úgy érzem, érdemes volt tanítanom, mert amit adtam a gyerekeknek, azt visszakaptam. Láttam, hogyan haladtak, hogyan lettek közülük doktorok, diplomával rendelkezők. Ha az alap megvan – márpedig azt én megadtam nekik –, akkor lehet mire építeni, ha mindehhez szorgalom is párosul. Soha nem szerettem volna nagyobbakat tanítani, a kicsik álltak közel hozzám. Szerettem ezt a pályát, nem bántam meg, hogy nem énekes lettem, pedig akkor régen nagyon fájt, hogy azt nem tanulhattam.

Nyugdíjba vonulásom után hívtak vissza tanítani, de én arra már nem vállalkoztam. Az életem a tanításról szólt, mellette a családról, gyermekeimről. Férjem halála óta egyedül élek, hát átvállaltam unokáim felügyeletét. A közelmúltban egy kisebb műtéten estem át, lassítanom kell, de jól vagyok. Sokat olvasok, várom az unokáim, várom a gyermekeim, és sokat emlékezem...

Kazi Istvánné, az örök tanítónő gazdag élet-történetét azért is érdemes megismerni, hogy megértsük, hogyan is lesz egy gyémántokleveles tanítónőből díszpolgár. József Attila versének egy sorával zárom ezt a szép történetet: „dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes.”

Tanács Klára

2007 nyarán kezdődik a történet...

Ekkor kezdenek körvonalazódni gondolatban az egyesület megalapításának tervei. A tagok toborzása, névválasztás, közeli és távoli célok megfogalmazása. Az elgondolást tettek követték, megkerestük azokat az embereket, akiknek segítő közreműködésével elképzeltük a közös munkát. Már a névválasztás sem volt egyszerű... vagyis a választás igen, csak az elfogadtatása nem. Számunkra a ZakaHom-e elnevezés beszédes volt, mely szóösszetétel utal a település nevére, az itteni homokos vidékre, az otthonunkra, az informatika világára... de a Városi Bíróság ezt nem így gondolta, szerintük értelmetlen karaktereket tartalmazott a név. Ezek után választottuk a konzervatívabb hangzású Zákányszéki Otthonokért Egyesület nevet, de jogilag van lehetőség fantázianév használatára. Így mi a hivatalos okiratokat kivéve az általunk megálmodott ZakaHom-e nevet részesítjük előnyben. A jogi procedúrák csúsztatól függetlenül már a hivatalossá válásunk előtt, 2007 novemberében meghirdettük első múltidéző vetítésünket, decemberben pedig jelentkezünk egyesületünk nyomtatott hírlevelével, az Életképekkel (kicsit később a Zákányszéki Kis Újság kiadásának jogát is megkaptuk).

Mindez tíz éve volt, szinte hihetetlen, hogy már egy évtizedes múlta tekint vissza az egyesület. Sok minden történt ez alatt az idő alatt. Igyekeztünk óvni, ápolni a település hagyományait, és ezzel párhuzamosan új dolgokba is belevágni. Köszönjük, hogy mindig számíthattunk a közönség érdeklődésére, folyamatosan figyelemmel kísérték a programjainkat, és aktív részvétellel jutalmaztak minket. Nem volt mindig könnyű, néha túlvállaltuk magunkat, néha ellenszéllel küzdöttünk, de utólag semmiért sem kár, megérte... Mivel mindannyiunknak megvan a maga főfoglalkozása, mindezt nehéz volt összeegyeztetni a sok szabadidőt igénylő egyesületi tevékenységgel. Nem szerettük volna, ha egyik a másik rovására megy, de idővel az egyesületi programok szépen belesimultak elsődleges tevékenységünkbe, mintegy kiegészítve, továbbgondolva azt. Nem is kell, nem is lehet különválasztani, hiszen a cél közös... Zákányszékért, az itt élőkért tenni, dolgozni minél több formában, minél több területen.

December az összegzések, számadások ideje. Részünkről az összegzés ezúttal nem csak a 2017-es évre vonatkozik, hanem megpróbáljuk megvonni az elmúlt egy évtized mérlegét. Ez az időszak sok is, kevés is egy civil szervezet életében. Bizonyos szempontból még gyerekcipőben járunk, de sok minden történt, ami mellett nem szeretnénk szó nélkül elmenni. Voltak tanulóéveink, kudarcok és voltak sikerek, felmutatható eredmények, hagyományteremtő újítások. Ami viszont állandó, az a törekvésünk, hogy legjobb tudásunk és legjobb szándékunk szerint végezzük munkánkat és haladjunk tovább azon az úton, amelyen elindultunk...

Életképek

2007 decemberében jelent meg első alkalommal a ZakaHom-e Egyesület hírlevele Életképek címmel. Advent harmadik vasárnapján kemény mínuszokban, de meleg szeretettel osztottuk a hőlepte főtéren a friss újságot. A forralt bor, tea és pogácsa mellett szeretttük volna ezzel a kis szellemi táplálékkal is megkínálni, megajándékozni a jelenlévőket. Azzal a szándékkal indítottuk útjára a hírlevelet, hogy folyamatosan beszámoljunk az egyesület életéről, programjairól. Állandó rovatoknak is kijelöltük a helyet, melyek a település múltját, az intézmények történetét, a hagyományokat, az itt élő emberek életét hivatottak bemutatni.

10 év margójára...

Elkezdődött a kutatómunka, a dokumentumok gyűjtése, és diktafonnal, jegyzetfüzettel azoknak a személyeknek a felkeresése, akik a helytörténeti témában segítségünkre lehetnek. Visszagondolva erre a kezdeti időszakra, huszonegyedik órában jártunk... azok közül, akik nekünk még mesélni tudtak, ma már sajnos sokan nincsenek közöttünk.

Életképek osztás 2007. december 16.

Tíz év alatt 20 alkalommal jelent meg a Zákányszéki Életképek. Mondhatnánk, nem sok... Valóban, ez átlagban évi két számot jelent. Eleinte évi 3-4 szám megírására volt kapacitásunk, idővel ez a szám kevesebbre csökkent, de a megjelenés folyamatosságát igyekeztünk megőrizni. Nem a megírásra váró témák fogytak el, csak a kapacitásunk lett kicsit kevesebb. A szerkesztőbizottság tagjai szabadidejükben, társadalmi munkában vállalták fel az írást, és ezt nem könnyű összeegyeztetni a mindennapi teendőikkel, a szabott határidőkkel. Az egyesületi lét idővel újabb feladatokat hozott, a nyomtatott médiumok mellett egyéb médiás tevékenységet (riportok, videók, képes beszámolók készítése és publikálása) is felvállaltunk. Eleinte 450 példányban jelent meg az Életképek, és a könyvtárban, postán, boltokban ingyenesen lehetett hozzájutni. Idővel sikerült a példányszámot 1100-ra emelni, és a Kis Újsághoz hasonlóan a posta terjesztésével minden bel- és külterületi háztartásba eljuttatni.

Az újság szerkesztői és egyben állandó szerzői: Börcsök Zoltán, Paraginé Tóth Edina, Petákné Fazekas Aranka, Tanács Klára, az első időszakban Ábrahám Enikő. E néhány névből is látszik, hogy nagyon kevesen vagyunk... így egy-egy személyre sok munka hárul. Az elindított sorozatoknak menniük kell tovább, díszpolgárok, intézmények, épületek, csoportok, szokások, hagyományok, receptek, elfeledett mesterségek várnak bemutatásra... Éppen ezért nagy örömmel fogadjuk, amikor „alkalmi szerzők” jelentkeznek versekkel, történetekkel, melyeket szeretnénk az Életképekben megjelentetni. Olyan is volt, amikor mi figyeltünk fel egy-egy tehetségre, és arra kértük őket, írjanak magukról és hobbiukról. Puskás Gabriella a tortacsodáiról, Vass Károly az amatőr fotózás szépségeiről írt először, majd több értékes írással is jelentkeztek az újság hasábjain.

A címdoldalon olyan ismert – vagy általunk még kevésbé ismert –, példaértékű embereket szólítottunk meg, akiknek kapcsolata volt vagy van Zákányszékkel. Őket szeretttük volna kicsit jobban megismerni, egy másik oldalról bemutatni. Számunkra is meglepetést okoztak bizonyos részletek, melyeket beszélgetőtársaink osztottak meg velünk egy-egy riport során. Ilyen volt, amikor **Dr. Kiss-Rigó László** püspök úrról megtudtuk, hogy tíz éves volt, amikor édesapja kohómérnökként több éves megbízást vállalt Calcuttában (India), ezért az általános iskola felső tagozatát egy szalézi missziós katolikus iskolában végezte. Angol nyelvtudását is ezeknek az éveknél köszönheti, és itt találkozott először Teréz anyával. Az ismert és kedvelt televíziós személyiség, a mórachalmi születésű **Ördög Nóra** nosztalgizálva idézte fel versenytáncos éveit, amikor a nyári edzőtáborokat a zákányszéki sportcsarnokban tartották és az udvaron sátraztak. **Nagy Bandó András** elmesélte, hogy kedvenc étele az abált szalonna, ami gyermekkorára deszki éveit, az ottani disznóvágások hangulatát idézi emlékeiben. Zákányszéken találkoztunk **Tábori Nóra színésznő lányával**, Mezey Juliannával, akitől megtudtuk, hogy édesanyja Szuba Eleonóráként látta meg a napvilágot Romániában, és pályáját táncosnőként kezdte Szegeden. **Schäffer Erzsébet** író nő családja karácsonyi szokásairól mesélve elmondta, hogy Szenteste délelőttjén nyolctíz baráthoz látogatnak el kis csomaggal, gyertyával, pálinkával, saját szilvalekvárral és könyvvel. **Vajek Judit** riporter 1974-ben járt Zákányszéken és büszkén vallotta be, hogy őt már úgy emlegetik, mint Gergely Róbert anyukáját. **Marék Veronika** író nő Kockásfülű nyula igazából egy rosszul sikerült plüssnyuszi, akinek túl nagyra sikeredett a füle és ebből lett a mesehős. **Szekeres Adrién** énekesnő családjával már októberben elkezdte az ünnepi készülődést, mindig nagyon várják a karácsonyt férjével és lányaival, igazi karácsony „fanok”. **Endrei Judit** könyvelőként kezdte a szolnoki Likőripari Vállalatnál, innen vezetett az útja a szegedi tanárképzőre, majd a televízióhoz. **Dr. Bálint György** (Bálint gazda) édesapjától egy pónifogatot kapott az 5. születésnapjára két gyönyörű pónival, akiknek a gondozása is az ő kötelessége volt...

A sort tovább folytathatnánk, de talán néhány momentum kiragadása is érzékelteti, hogy riportalanyaink igazán őszinte vallomásokat tartogattak számunkra. Megkeresésünkre azonnal bizalmat szavaztak, egyikük sem zárkózott el a válaszoktól... jó volt ezt pozitív élményként megtapasztalni.

További állandó rovatai, „tartópillérei” az újságnak azok a sorozatok, amelyekben bemutatjuk Zákányszék díszpolgárait, feldolgozzuk a helyi intézmények, az orvosi ellátás, az idősgondozás, az amatőr színjátszás, a mozi, az ivóvízellátás, a labdarúgás, a leventemozgalm történetét, ismertetjük az elfeledett mesterségeket, hagyományokat, ízeket, ünnepi és hétköznapi szokásokat. Nem vagyunk újság-

írók, de igyekszünk legjobb tudásunk szerint, korhű dokumentumokkal, fotókkal, élő források által megerősítve hiteles képet nyújtani a különböző témákban. Sajnos sokaknak már nem tudjuk megköszönni, hogy időt szántak a beszélgetésekre, hogy nem riadtak meg a diktafontól, a sok kérdéstől. Reméljük, hogy tudták, érezték, hogy nagyon sokat segítettek azzal, hogy emlékeiket, tudásukat, tapasztalataikat megosztották másokkal. Talán nem tűnik szerénytelenségnek azt állítani, hogy ezek az írások hiánypótló tartalmakkal rendelkeznek. Bizonyítja ezt az is, hogy mi magunk is gyakran lapozzuk fel az Életképek eddig megjelent számait, ha a munkánkhoz szükség van tényszerű helyi forrásokra.

Múltidéző vetítések

Az egyesület szervezésében 10 évvel ezelőtt indultak el a múltidéző vetítések, melyek azóta már a hagyományteremtő rendezvények körébe tartoznak. Ekkor kerültek hozzánk azok a több évtizedes zákányszéki felvételek, melyeket **Szabó István** készített a művelődési ház filmfelvevőjével az 1960-as évektől. Céljaink összetettek voltak: a filmek, videofelvételek, fotók digitalizálásával az archív anyagok megőrzését, rendszerezését szeretttük volna biztosítani, a nyilvános vetítésekkel pedig a gyűjtemény közkincsé tételére és a közösségépítésre törekedtünk.

Kíváncsian néztük végig a régi felvételeket, és tudtuk, hogy múltunk vizuális gyöngyszemeit meg kell mutatnunk az embereknek, nem lehet az élmény csak a miénk. Innen eredeztethető az ötlet, majd 2007. november 29-én útnak indítottuk a múltidéző vetítéssorozatot a Polgármesteri Hivatal házasságkötő termében. Az akkori könyvtárhelyiséget kicsinek ítéltük, a művelődési ház nagytermét nagynak, ezért esett a választás a házasságkötő teremre. Alábecsültük az érdeklődést. Mi magunk is meglepődtünk, amikor a közönség csak jött, csak jött az első vetítésre. Először pótszékeket kellett berakni, majd minden állóhelyre szükség volt, hogy a közönség beférjen. A vetítéseket végig teltházak érdeklődés kísérte, amiért nagyon hálásak vagyunk a közönségnek. Részvételüknek köszönhetően együtt moiztunk, zsíros kenyereztünk, teáztunk... egyszerűen nosztalgizáltunk, miközben bizalmat szavaztak az induló civil szervezetünknek. Most kissé meghatódva nézegetjük az első vetítéseken készült fotókat, hiszen mára már ez is történelem...

Múltidéző vetítés 2007. december 8.

Még most is szemünk előtt peregnék az első múltidéző vetítések könnyei, visszaemlékezései, ahol együtt kerestük az ismerős arcokat a vásznon. Az első vetítést újabbnak követték, elindult egy folyamat, pedig eredetileg csak néhány alkalomra terveztünk. Az 1960-as évek filmjei után jöttek a következő évtizedek anyagai, a '80-as évek videofelvételei, melyeket **Daka Imrének** köszönhetünk. Ide sorolhatnám még a sok-sok levélváltást a Magyar Televízió Archivumával, hogy hozzánk kerüljenek az országos tévécsatorna Zákányszék-

ről készült anyagai az elmúlt 40 évből. Igazi gyöngyszemek birtokába jutottunk, melyeket ismét örömmel osztottunk meg a nézőkkel. Amikor már kifogytunk a mozgófilmes anyagokból, arra kértük a lakosságot, hogy a családi fotóalbumok, fiókok, képek rejtejt

Szabó István és Papp Imréné duettje

kincseit hozzák el a könyvtárba, hogy azokat feldolgozhassuk és megőrizhessük. Reméltük, hogy ezek a fotók nem csak a családok magánéletét tárják elénk, hanem korhű dokumentumot rajzolnak majd a múltból. Tematikusan és időrendben rendszereztünk több száz képet, melyek újabb vetítési anyagként szolgáltak. Igyekeztünk a képek szereplőit beazonosítani, de már a fotók tulajdonosai sem tudtak mindenre visszaemlékezni, ezért vetítéskor a közönséget is megkérdeztük a pontosításra. Ez számunkra nagy segítség volt, a jelenlévőknek pedig egy érdekes játék. A helyi amatőr színjátszás fotóinak bemutatását egy különleges produkció zárta. Mindannyiunk számára az egyik legmeghatóbb pillanat volt, amikor 50 év elteltével Papp Imréné (Maca néni) és Szabó István, a Mézeskalács c. színdarab szereplői ismét dalra fakadtak és duettet énekeltek.

A vetítéseknek a közösségi élményen túl nem várt szakmai hozadéka is lett az elmúlt időszakban. A múltidéző vetítések a Cselekvő közösségek projektben „jó gyakorlatként” bekerültek a Könyvtári Intézet esettanulmány kötetébe, valamint „Együtt. Keresd – mutasd – ismerd fel” címmel a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros országos szaklapban is megjelent egy nagyobb terjedelmű írás. Nagyon jólesik minden pozitív visszhang, hiszen semmi sem pótolhatja a könnyes szemek őszinteségét, a baráti kézfogások köszönettel teli szorítását, a mosolygó arcokat és élményeket, amelyeket együtt éltünk át a közönséggel. Emellett természetesen nagy elismerést jelent, amikor rendezvényeinkkel megyei és országos kiadványok rovataiba is bekerülhetünk.

Idővel felismertük, hogy nemcsak gyűjtenünk és publikálnunk kell az anyagokat, hanem felölősek vagyunk a jelen eseményeinek megőrkítésében is. A múltidézés során szembe-sültünk azzal a hiányossággal, hogy voltak időszakok, amikor senki sem rögzítette a helyi eseményeket, ezért sok értékes pillanat veszett a múlt homályába. Igyekeztünk megteremteni a megfelelő technikai hátteret, és nagy elánal vetettük bele magunkat a médiázásba. 2010-ben a Madárvárta átadásán készítettük el az első anyagunkat, ahol elsőként Puskás István-né nyilatkozott kameránk előtt. Azóta folyamatosan jelen vagyunk kamerával és mikrofonnal a rendezvényeken, sok riportot készítettünk, melyek közül a leghangsúlyosabbak a következő riportanyagokkal valósultak meg: **Matuszka Antal polgármester, Dr. Bálint György kertészmérnök, Dr. Janes Zoltán plébános, Dr. Mester Lajos háziorvos, Vajda Attila olimpiai bajnok, Szeberényi Klára műsorvezető, Détári Lajos válogatott labdarúgó, Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró, Dr. Stella Leontin kanonok-plébános atya.** Az említett riportok és a többi anyagunk a

„zakihirek” youtube csatornáján tekinthetők meg. A filmek nézettségét ugyan már pontosan meg lehet határozni a mai technika segítségével, de ezek a filmek igazán 30-40 vagy talán 100 év múlva lesznek igazán értékesek. Remélhetőleg akkor is lesznek olyanok, akiknek fontos a múltjuk, hogy honnan származnak, és az, hogyan éltünk mi a jelenben... és talán majd akkor is lesznek könnyek, emlékezések.

Jótekonysági alkalmak

Amikor egyesületünk értesült arról, hogy az Életképek 2008. decemberi számában bemutatott **Fábián Edit Myriam nővér** öccsék bordányi családja háza kiégett, szerettünk volna segíteni a bajbajutott családon. A missziós nővér, aki a Fülöp-szigeteken teljesített szolgálatot, hazautazott, hogy a bajban testvére és annak családja mellett lehessen. Ezt tudva adománygyűjtést hirdettünk, majd meghívtuk Myriam nővért 2009. április 2-án este a Zákányszéki Templomba, hogy vetítéssel egybekötött előadásában beszéljen missziós munkájáról. Ezután Matuszka Antal polgármester és Börcsök Zoltán egyesületünk elnöke átnyújtották a korábban, illetve az esti misén összegyűlt összeget. Az est védnökének felkértük Kiss-Rigó László püspök urat, aki a templomban személyesen adta át az általa hozott 100 ezer forintot. Myriam nővér akkor találkozott először a megyés püspökkel, aki megtszeltetésnek nevezte, hogy segíthet a missziós nővér családján. Jó érzés volt látni, hogy sokan segítettek a szomszédos településen bajba került család tagjain.

2015. február 13-én négyszázan gyűltek össze a Zákányszéki Sportcsarnokban azon a **jótekonysági gálaesten**, amelyet Dobai Zoli megsegítésére szerveztek. A segítség sok szálon indult el a balesetet szenvedett Zoli karprotéziséhez szükséges összeg gyűjtésére. A Zaka-Hom-e Egyesület ebben az összefogásban egy kicsi fogaskerék volt csak, de a gálaest sikeres lebonyolításában és különlegesség tételében talán mi is tudtunk kicsit segíteni. Egy hatalmas kivetítőn a közönség megtekintette Dobai Zoli történetét, a filmes anyag összeállítását és az est technikai háttérének biztosítását Börcsök Zoltán vállalta magára. Az est háziasszonyának a Móra-Net TV műsorvezetőjét, Csizsár Melindát kértük fel, aki örömmel és honorárium nélkül tett eleget a felkérésnek. Volt még egy virtuális műsorvezetője is az estnek, az országos médiából jól ismert, mórähalmi születésű Ördög Nóra, aki videoüzenetben köszöntötte a jelenlévőket. Elmondta, hogy nagyon büszke szülőföldjére és szurkol, hogy összegyűljön a szükséges összeg. Ez a bejelentkezés egyesületünk meglepetése volt a jelenlévők számára, hiszen erről csak mi tudtunk, nagy titoktartással szerveztük meg a háttérben. Még egy módon próbáltunk segíteni, egy monumentális, gyöngyből készült bonsai fa felajánlásával, melyet Paraginé Tóth Edina készített el és 50 ezer Ft-ért talált gazdára az árverésen.

A tavalyi évben Csótiné Ördög Edit, a Homokháti Szociális Központ vezetője segítségével szerveztek gyűjtést Zákányszéken a Bójte atya által megnyílt **borszéki Flúei Szent Miklós Gyermekeothonnak**. A Zaka-Hom-e Egyesület felhívására idén két hétvégén, négy élelmiszerboltban lehetett segíteni a borszéki gyerekeknek. Zákányszék lakossága nagyon pozitívan állt az akcióhoz, hiszen több mint százan adakoztak kb. 200.000,- Ft értékben. Elsősorban tartós élelmiszer volt a csomagokban, de megtalálható volt új ruha és természetesen csokoládé is. A kiszállítást

Zákányszék Község Önkormányzata vállalta, Matuszka Antal polgármester vezetésével. Nagy öröm volt látni a csillogó, őszinte gyermekszemeket. Köszönjük mindenkinek, aki segített az akcióban, akár adománnyal, akár csak pár jó szóval. A borszéki gyerekek 2018-ban is várnak minket gyereknapra, mi pedig nem fogunk csalódást okozni.

Ifjú tehetségek bemutatása

A hagyományok ápolása, megőrzése mellett legalább annyira fontos a jelen értékeinek felfedezése, a jövőbe mutató célkitűzések megfogalmazása. Ide tartozik a fiatal zákányszéki tehetségek bemutatása is, akiket további elképzeléseik megvalósításához segíthet hozzá egy-egy rendezvény. Fejet hajtunk az ifjú tehetségek ambíciói előtt, és folyamatosan azon gondolkodunk, hogyan tudnánk az egyesület által mi magunk is segíteni. Ilyen alkalom volt 2013. március 8-án – igazi nőnap ajándékként – **Hegedűs Bettina első önálló zongoraestje** a művelődési ház nagytermében. Bettina alig két hónappal korábban ugyanitt a Magyar Kultúra Napján varázsolta el a hallgatóságot. Akkori rövid bemutatkozása elég volt ahhoz, hogy elindítsa lelki szemeink előtt egy egész estét betöltő koncert látványát. Bettina izgatottan készült első koncertjére, de tartott tőle, hogy senki nem lesz rá kíváncsi. Nem lett igaza... Azon az estén telthát előtt zongorázott, és bővölte el tehetségével a közönséget. A koncertre érkezők különböző összegű támogatójegyek vásárlásával járulhattak hozzá, hogy Bettina a tervezett zeneakadémiai tanulmányait elkezdhesse. A koncert után egy összegben nyújtottuk át az így befolyt összeget. Örömmel értesültünk róla, amikor ősszel Bettina felvételt nyert Budapestre a Zeneművészeti Egyetemre... és ehhez mi zákányszékiek is egy kicsit hozzájárulhattunk.

Hegedűs Bettina zongoraestje

A szintén zákányszéki születésű **Vass Károly** közösségi oldalán figyeltünk fel gyönyörű természetfotóira, és hamarosan kiállítási lehetőséget biztosítottunk számára a könyvtárban. A fiatal amatőr fotós pénzügyi vonalon, közgazdászként dolgozik, és kevés szabadidejében a zenélés és a fotózás szenvedélyének hódol. Különleges érzékenységgel, sajátos szemszögből és látásmóddal – gépével mintegy nagyítót tartva elénk – mutatja meg azokat az apró részleteket, amelyek mellett mi észrevétlenül elsétálnánk. „1 csepp Alföld” című kiállítása nagy sikert aratott, sokan kíváncsiak voltak fotóira, még szegedi kollégái is ellátogattak Zákányszékre, hogy láthassák. Utólag elmondta, hogy a kiállítás sokat jelentett számára, azóta többen megismerték erről az oldaláról, és bátrabban mutatja meg fotóit másoknak is. Karsai nemrégiben különdíjat vehetett át a mórähalmi Rotary Klub által rendezett Papírra vetve pályázaton. Gratulálunk!

Kerékpártúrák

2013 tavaszán hirdettük meg első alkalommal a Zaka-Hom-e kerékpártúrákat. Valljuk,

hogy „ép testben ép lélek”, és az első túrák óta azt is tudjuk, hogy a kerékpározás nem csak egészséges, hanem közösségépítő erejű sport is. Nem csak a zákányszékiek kezdtek el rendszeresen kerékpározni, hanem sok ismerőst, barátot szereztünk a környező településekről a túráknak köszönhetően. Jó kapcsolat alakult ki más biciklis szervezetekkel, közös programokban is tudunk már gondolkodni. Azóta már párezres nagyságrendben mérhető a lelkes csapattal megtett kilométerek száma. Körbetekertük a Tisza-tavat, voltak extrém éjszakai és hajnali túrák, rendszeresen kerékpározunk a környező településekre, a Palicsi Szüreti Napokra, Szegedre a Critical Mass-re, a kemény mag távolabbi helyekre is elmerészkedik, többször körbetekerték a Balatont. A túrák népszerűségét nagyban segíti a kerékpárút megépítése, azóta biztonságosan indulhatunk útnak Mórähalom felé.

Egyéb rendezvényeink...

A végére már csak egy rövid összefoglalóra van lehetőség, melyek a közelmúlt eseményeit foglalják össze. A helyi amatőr színjátszás bemutatása adta az ötletet – hogy bár Zákányszéken már nem működik színjátszókör – mégis jó lenne itt helyben **színházi előadás** részt venni. A Mórähalmi Színtársulatnak vannak Zákányszéken ismert tagjai (Kazi István, Ótott-Kovács Zoltán, Kispéter Zsolt, Kószó Anita), ezért megkértük őket, jöjjenek el hozzánk vendégségbe, és nálunk is mutassák meg tehetségüket. 2016-ban a Masamód című előadáson, idén egy Karinthy-esten tapsolhattott nekik a zákányszéki közönség.

Tavaly ősszel nagy fába vágtuk a fejszénket, nem kevesebbre vállalkoztunk, mint megszervezni a **Máriás-lányok találkozóját**. Egy régi csoportkép és a felújított Mária szobor juttatott minket erre az elhatározásra, aminek a végeredménye egy örömteli és egyben megható este volt. 2016. november 10-én a templomban a mindenkori Máriás-lányokért szólt a szentmise, a folytatásban pedig a találkozás, a filmes-fotós nosztalgiazás vette át a főszerepet a művelődési ház nagytermében és a könyvtárban. Értesüléseink szerint a Szabad Föld 2017. december 22-i számában egy hosszabb írás jelenik meg a témában „A fehér lányok felöltöztek” címmel.

Máriás lányok találkozója 2016. nov. 10.

A legfrissebb élményünk **Vincze Lilla** december 9-i **adventi koncertje**, amire a 10 éves Zaka-Hom-e Egyesület nevében hívtuk és vártuk a közönséget. A 6 órás szentmise előtt már zsúfolásig megtelt a templom, majd a 7 órakor kezdődő koncerten Az angyal (valóban) hozánk hajolt... Ezzel a koncerttel szerettünk volna mi magunk is egy kicsit megállni, ünnepelni... megköszönni az emberek szeretetét, az egy évtizedes bizalmat, a kitartó érdeklődést... azt, hogy ebben a közösségben, melyet Zákányszék lakossága alkot, otthon vagyunk és számíthatunk egymásra. Maradjon ez így a következő évtizedekben is!

Megismételhetetlen történetek

Amikor elkezdtem a sorozatot, még nem sejtettem, hogy ennyire aktuális lesz, mint napjainkban. Akkor még néhány valóban régi, nehezen fellelhető emlékre hagyatkozva kerestem a régmúltat, nehogy végleg feledésbe merüljön, legyen szó a hagyományainkról, vagy azokról a mesterségekről, amik már ki-koptak a mindennapjainkból.

Lengyelkápola 1948 körül

Ahogy múltak az évek, a folyamat felgyorsult, egyre több olyan foglalkozás vált elfeledetté, s egy mostanában született gyermeknek valószínűleg ilyen mesékből kell megtudnia, ki is volt a cipész, a halász, vagy netalán a bolti eladó, s ugyanez elmondható a régi hagyományokról, babonákról is. Itt azonban még nem tartunk, elég, ha azokra emlékezünk, akikről az elmúlt 10 évben írtunk.

Szerencsére sokan nagyon szívesen meséltek szüleikről, nagyszüleikről, gyermeki emlékeikről hogy azután az egyes emlékeket egységbe rendezzem, a lehető legtöbb hiteles forrásanyagot felhasználva, legjobb tudásom szerint megírom.

Így is gyakran botlottam ellentmondásokba, hiszen a sok év során megszépültek, megkoptak a legfontosabb emlékek is, mások máshogyan emlékeztek ugyanarra. Nem újdonság ez, mindenki a saját családjában is találkozik ezzel a jelenséggel, az egyes események különbözőképpen érintik meg az egyes embereket, ugyanannak az esetnek más és más része őrződik meg az emlékekben. A nehézségek ellenére megírtam, és hiszem, hogy Bálint Sándor nagyszerű tanulmányait alapként használva, sok olyan adalékkal szolgáltam, ami Zákányszékre jellemző, az itteni életet mutatja be.

Annál is inkább fontosnak tartottam és tartom ma is megörökíteni ezeket az emlékeket, hiszen azok közül az emberek közül, akikkel az egyes témákról beszélgettem, ma már többen nincsenek közöttünk. Természetesen egy-egy beszélgetés nemcsak egy témáról folyt, hanem megismerhettem beszélgetőpartnerem életét, gondolatait, véleményét a múlttól vagy jövőről. Sokszor igen bensőséges beszélgetések voltak ezek, amik időnként nekem is árnyaltabbá tették a világról alkotott véleményemet. Bozsó Pista bácsival való beszélgetés után olvastam el Sienkiewicz Quo Vadis-át, Rácz Sándorné Sinka Julianna történeteit még ma is mesélem a múzeum látogatóinak... – csak hogy néhányat említsek.

A sok beszélgetés eredményeképpen hatalmas anyag gyűlt össze, amik persze nem fértek bele mindig az adott témába, most ezekből szemezgettem. A különleges lapszámra való tekintettel nem vizsgáltam, hogy valóban úgy történhetett-e vagy csak szép emlék, úgy közlöm, ahogy hallottam.

Rácz Sándorné Sinka Juci néni szívesen mesélt az életéről, a faluról, aminek olyan képét is ismerte, amit mi már kevesen. 1932-től lakott Vágóban, mivel főúri származású édesanyja képzett szülész nő volt, aki viszonylag úri életet élt. Ez nem jelentett gazdagságot, lévén „édesanyám még a párnat is kihúzta a fejem alól”, mert valahol egy szegény családban épp megszülető babának szüksége volt rá. Mégis úgy beszélt arról az időről: *Én voltam ott a kisasszony.* Míg a legtöbb ház szalmatetős és földes volt, egy szoba-konyha-kamra beosztású, nekik padlós szobájuk, köves konyhájuk volt cseréptetővel. Hálóingben aludt akkor, amikor az átlag rékliben. Puha, paplanos ágyban, amikor a korabeliek lópokróccal leterített szalmaszákon. Ha a kisvasút állomására akartak bejönni, mindig rendelkezésre állt az egyik gazda kesely lova, mint manapság a taxi, s nem kellett gyalogolniuk, mint másoknak.

A kis Sinka Juci (középen) 1935-ben

Zákányszék múltjáról Bozsó Pista bácsi is mesélt:

„Szegedhez két tanyavilág tartozott: Alsótanyák és Felsőtanyák. A tanyákat kapitányságok alkották Feketeszlél, Domaszél, Nagyszéksós, Mórahalom, Átokháza, Csorva... – kilenc kapitányság volt. A Felsőtanyán volt Balástya, Szatymaz, Őszeszék, Fehértó, Gajdonya... – hét kapitányság volt, élén a kapitánnyal. Ő Szeged megbízottjaként intézte az ügyes-bajos dolgokat. Nagyobb helyeken volt rendőrség. Itt Lengyelkápólnán is. Szegednek ez volt a külterülete, a baromjárások, vagyis legelő területek. Ide hajtotta ki egy gulyás nyárára a szeged-alsóvárosi polgárok jószágait, itt őrizte, majd ősszel visszaterelte. A Lázár-iskolán túli földeket pedig Szeged városa bérbe adta, – ezek nem örökföldek voltak –, s azon építettek kunyhókat a bérlők.”

A rendőrsöt Sinka Juci néni is megemlítette: „A Lengyel család egy 600 holdas földbirtokos volt. Lengyel István és a testvére Jozefina építették

A Posta épülete 1950

a kápolnát. Az ősi Lengyel ház a mai Posta mögötti területen volt, de már lebontották. Lengyel István volt a Zákány kapitányságnak főembere, Ő alapította meg a rendőrséget. A fia miniszteri tanácsos volt. 1892-ben megépítették a mai Posta épületét. Az egyik fele a cselédház volt, majd szolgálati lakás, a másik fele lett a rendőrség, azután a Posta. A másik fiú Béla, minden vagyonát a kocsmába fektette, Vilmos leszámazottai ma is élnek.

Nem túl sok ház volt a mai falu területén. A templom, a Lengyel ház a kocsmával, a másik oldalon a Német ház ahol az asztalos és koporsós élt, a Lengyel Vilmos háza, Miklós bolt. Jójárt ház, Földi ház, Kispál ház. Klebelsberg Kuno építtette az iskolákat, ide azonnal a Szegfű család került.”

Annál nagyobb volt Lengyelkápola tanyavilága, mint ahogy ma is az. **A malomról Frank Szilveszter mesélt,** mivel az Ő dédapja építette az 1900-as évek elején. A molnárság apáról fiúra szállt, így vannak emlékei a molnárságról, még akkor is, ha ő maga már csak gyerekkorában láthatta, mielőtt lebontták. Elmesélte, hogy a molnár famunkákkal is foglalkozott, vödörket, hordókat faragott, eljártak kerítést fonni, vagy a dorozsmai szélmalmost felújítani, ha nem fújt a szél. Azt mondta: „Mindegy, csak kapálni ne kelljen!”

Az akkori életfelfogásról mesél egy másik máig fennmaradt műhely, ami kovács- és asztalos műhely egyben, de Kovács-Tanács Antal autodidakta módon sajátította el a fortélyokat. Mai értelemben vett bizonyítványa nem volt a tudásáról mégis mester volt a szó legjobb értelmében még akkor is, ha mintegy hobbiként, a téli időszakban űzte mesteriségét. Ahogy malom, úgy kovácsműhely is több volt a tanyavilágba. Csorván (a mai Vágó területén) például Rácz Sándor, akinek huszár édesapja az 1848-49-es szabadságharc után patkolókovácsként telepedett meg a vidéken, majd fia már szekérgyártással is foglalkozott a fennmaradt iratok alapján 1870-en épített kovácsműhelyében. A családhoz kötődik még a Szabó-Kovácsként ismert kovácsműhely is.

Juci néni humora megmutatkozott, amikor elmesélte, hogyan lett Ő postás. „Megüresedett a helyi postamesteri állás, és az egyik ismerős ajánlotta édesanyámnak, beszéljen rá, hogy vállaljam el. Én fiatalként tanító akartam lenni, de a gazdasági válság lehetetlenné tette a tanulást. A fő érv a postamesteri állás mellett az volt, hogy a fizetés körülbelül megegyezik a tanítóival, de nem helyezik az embert másik városba. Ez édesanyámat meggyőzte, és kért számomra időpontot a jelentkezésre. Meg is jelentem a kopott iskolás ruhámban a Posta-igazgatóságon. Fel kellett menni a központi terembe, ahol meghökkentett a sok fényes bútor, bársonyszőnyeg. Kecskeszakállas, ezüst halántékú öregurak vártak. Megkérdezték:

– Kislány, maga postás akar lenni?

– Nem én!

– Akkor miért jött ide?

– Mert az anyukám parancsolta. Összenéztek, elkezdtek nevetni. – Ilyen engedelmes kislányt nem kapunk még egyet! Fel van véve!

1947-ben az összes pénzforgalom a Postán fordult meg, és azon kívül is nagyon sokrétű munkát láttunk el a beszoigáltatástól kezdve a tűz figyelésen át. A kezdeti heti 56 óras

szolgálati idő később 48 órára csökkent, mikor már a legtöbben csak 40 órát dolgoztak egy héten.”

Gazdálkodás a homokon

Bozsó István: „A silány homokon csak rozs termett, az volt a fő növény, de az sem jó minőségű. Rájöttek az akkori gazdák, ha trágyázzák a földet, az többet terem, sőt még búzát is vethetnek bele, ezért aztán a kisvonnattal hozták ki a trágyát a szegedi istállók-ból. Innentől kezdve már kapás növényeket is tudtak termelni, mint a kukorica vagy a paprika. Hízót tudtak tartani, ebből egyet eladásra, meg egy pár tehenet, aminek a tejét vihették a piacra. Annak az árából vették meg a sót, gyertyát, petróleumot a városban. Az önállóan gazdálkodók elve az volt, hogy két évre való rost a hombárba, bort a pincébe betároltak tartalékként, ha valami katasztrófa folytán egy évben nem lenne termés, akkor se váljanak földönfutóvá”.

Innen már id. Matuszka Antal és felsége, Piroska néni folytatja

A Király Imre nagygazda volt, aki a földjét részesművelésbe adta, ő állt mindent a fűzés kivételével, a kapálás, szedést, fűzést kellett elvégezni és a termés harmada a részeseké lett. Egy ember kb. 15 fonalat tudott egy nap alatt felfűzni, azokat felaggatták a ház falára száradni, vagy később már teherautóval jöttek érte.

Száradó paprikafüzérek (1960-as évek vége, mai Szegfű János utca)

Régen a nagygazdánál mindig volt munkalehetőség, de szigorúan be kellett tartani a szabályokat. Nyáron már öt órákor el kellett kezdeni a munkát. Volt olyan, hogy valaki egy előző napi bál után később ért oda, a gazzasszony már megjegyezte: *Neked nem jár pálinka, mert feljött a nap széle.* Szombat este pedig: *Tíz forinttal kevesebb jár, mert késtél egy órát hétfőn.* Persze, ha valaki nagyon jól dolgozott, akkor a gazda elnézte neki.

A napszám napkeltétől napnyugtáig szólt, ezért ha még sok munka volt hátra, a gazda integetett a napnak, hogy maradjon még fenn, a napszámos pedig pont fordítva integetett, siettetett volna a napnyugtát. Megszólal a napszámos: *Gazduram ne háborgassuk, mert a végén nem megy se le, se fel.*

Most újrhallgatva sokat könnyeztem vagy nevettem a régi történeteken, amiket jól megőriznek a 8-10 éves hangfelvételek. Nagy becsben tartom őket, hiszen azok már soha többé nem ismételtethők meg.

Milyen jó, hogy akkoriban szakítottam időt a beszélgetésekre, s ezt a ZakaHom-e és az Életképek nélkül nem tettem volna meg.

Petákné Fazekas Aranka

A film pereg tovább... Kisvasút sirató...

2018. február 8-án, csütörtökön 17 órai kezdettel kerül vetítésre a Polgármesteri Hivatal házasságkötő termében a Szegedi Madzagvasút című film...

A film 1971-ben készült és a Zákányszéken is áthaladó kisvasútról mesél...

A filmben több zákányszéki lakos is nyilatkozik...

Az Angyal hozzánk hajol...

2018. február 22-én 17 órai kezdettel

Vincze Lilla decemberi adventi koncertjének

a Móra-Net Tv által rögzített felvételét láthatják a könyvtárban.

MINDKÉT RENDEZVÉNYÜNKRE A BELÉPÉS INGYENES! NOSZTALGIÁZZUNK EGYÜTT!

„Rikimi”-ről lehull a lepel...

2007-ben jelent meg a Zákányszéki Életképek első száma, melyben elindult egy rovat, ahol Rikimi álnéven a személyét felfedni nem kívánó szerző kezdett el publikálni. Az elmúlt tíz évben 18 alkalommal jelentek meg írásai, közel 70 ezer karaktert „vetett papírra”. Ez idő alatt gyakran feltették a kérdést: valójában ki rejtőzik a Rikimi név mögött? Gyakran fültanúja voltam jómagam is a célzott kérdéseknek. Bevallom, meglepett a fokozott a kíváncsiság az írások és szerzőjük iránt, de idővel egyre jólesőbbben és izgatottabban vártam a visszajelzéseket. Úgy is, mint az Életképek felelős szerkesztője, és úgy is, mint... Elgondolkodtam, mi lehet a titka az ismeretlen szerző személyét övező érdeklődésnek? Talán a témák, az írások hangulata, az őszinte vallomások keltették fel az érdeklődést? Vagy egyszerűen csak a névtelenségbe burkolózás tette kíváncsivá az olvasókat? Miközben bennem ezek a kérdések merültek fel, addig az olvasók azt latolgatták, hogy kit rejthet ez az álnév? Biztosan nő, hiszen érzékenyen reagál a külvilág történéseire... inkább férfi, mert sokat filozofál az élet dolgain... fiatal lehet, mert lendületesség van az íásaiban... éltesebb korú, mert gondolatai bizonyos élettapasztalatot tükröznek... közöttünk él, mert a helyi lapban publikál... távolabbi lakhelyű, talán valaki elszármazott. Egy-egy írás gyakran szóban is elindította a beszélgetést. Jólesetek ezek a véletlenszerű alkalmak, miközben gyermeki féltéssel óvtam Rikimi személyét. Az erre vonatkozó kérdésekre igyekeztem mindig kitérő választ adni. Legtöbbször arra hivatkoztam – ami igaz is volt –, hogy kötelességem tiszteletben tartani a szerző kérését, mert csak addig ír, amíg ezt névtelenül megteheti. Úgy tűnt, ezt mindenki elfogadta és tiszteletben tartotta. Bevallom, nem volt könnyű a titoktartás... Idővel egyre izgatottabban vártam a visszajelzéseket, amit igyekeztem nem kimutatni. Jólestek a pozitív vélemények, és jó volt látni, hogy egyeseket mélyen megérintették Rikimi gondolatai, érzései. Értették és érezték az olvasók ezeket az önvalomásokat, miközben jó lett volna azt is bevallani, amit önként vállalásból én nem akartam...

E kis bevezető, vagy talán inkább „rávezető” után talán már nem árulok el nagy titkot, hogy személyes érintettségem van a témában. Remélem, senkinek sem fogok csalódást okozni, ha kiderül, ki rejtőzik az álnév mögött. Rikimi nem más... mint jómagam. A nő, a feleség, az édesanya, a lokálpatrióta, a könyvtáros, az örök szentimentális... melyek így utólag jól magyarázzák a témákat és az érzéseket. Csak a legszűkebb környezetem tudta, hogy valójában kit rejt ez a fantázianév. Kérdezhetik, honnan a név, Rikimi? Van egy nagyon kedves, távoli ismerősöm, aki megismerkedésünk idején egy külföldi kozmetikai szaklap magyar nyelvű kiadásának szerkesztője volt.

A leveleket, melyeket Tőle kaptam, rendszeresen úgy írta alá, hogy Riki. Nagyon tetszett ez a név, mint ahogyan stílusa is imponáló volt. Nagyon jól írt, és büszke voltam arra, hogy a barátságunkra utalva néhány gondolatomat beleszötte a saját cikkeibe. Amikor álnévet kerestem magamnak, az ő nevét – és kicsit a személyét is –, belecsempésztam az írásaimba.

Az álnévnek volt egy másik, praktikus oka is. Az Életképek cikkeit nagyon kevesen írtuk, ezért az írások végén teljes nevünk helyett gyakran használtunk rövidítéseket, monogramokat, hogy ne mindig ugyanazok a nevek ismétlődjenek. Számomra az álnév tartalmilag egy újabb lehetőséget adott az írásra. A cél az volt, hogy a tényszerű, dokumentumokon és élő forrásokon alapuló írások mellett legyen egy érzelmi húrokat pengető rovat is. Ide kerültek Rikimi írásai az évszakos érzéseiről, az emberi kapcsolatokról, az anyaságról, az ünnepekről, a hétköznapokról. Minden alkalommal gyermeki izgalommal bújtam Rikimi bőrébe, különleges kihívást jelentett számomra az új stílus. Ez egyfajta szabadságot, szárnyalást adott, mélyebben megélhettem az érzéseimet egy-egy téma kapcsán. Sok minden kikíváncozott belőlem... ez számomra is meglepő volt. Tabuk nélkül vállaltam fel érzéseimet, olyan volt ez, mintha valójában Rikimi írta, és nem én...

Mivel eddig személyesen nem volt alkalmam megköszönni, ezért ezúton szeretném hálámat kifejezni az olvasóknak a folyamatos érdeklődésért, a sok-sok visszajelzésért, az őszinte véleményekért... ez mind-mind kellett ahhoz, hogy a „rikimis” gondolatok megszülessenek. A bevezető részben elhangzott, hogy Rikimi „...csak addig ír, amíg ezt névtelenül megteheti”. Mivel a lepel önként vállalásból most lehullott, Rikimi elköszön, de talán valamilyen formában még lesz folytatás...

Paraginé Tóth Edina

Szemezgetés Rikimi adventi íásaiból...

Gyermekkorok karácsonya

Rajongok a hőesésért, szeretem lágy puhaságot, halk neszezését, az utcai lámpák fényében csillogó milliőnyi apró kristály látványát. Egyszer régen, gyermekkoromban megadott az a különleges élmény, ami minden kisgyermek álma, a patyolatfehér karácsony reményteljes csodája. Az „időzítés” mesteri volt! Nagymamámmal az éjszaka sötétjében sétáltunk el az éjféli misére, majd amikor a szentmise után kiléptünk a templomból, gyönyörű látvány fogadott minket. Amíg a templomban a KisJézus születését ünnepeltük, kint hóféhérbe öltözött a táj. Különös hálát és örömet éreztem. Az az este egyszerre volt bensőséges és misztikus, amit a betlehemezők játéka, az éjszakában zsúfolásig megtelt templom varázsa, a kis Jézus születésének boldog tudata, majd a szenteste hóféhér csodája tovább erősített bennem. Az érintetlen hópaplanon hazafelé sétálva a lépések roppanása azt ismételtette, hogy vannak még csodák... *(Életképek, 2007 – december)*

Örömteli várakozás

Advent van, hamarosan Karácsony. A varázslatos ősz szélfúttá búcsútánca után beköszöntött a tél, egyre kurtítva a nappalokat, gyorsítva az esték érkezését. Az időjárás hidedre fordult, és mi jólesően húzódunk el a lakás meleget adó, meghitt nyugalomban. Előkerülnek az illatos gyertyák, mécsesek, a cikázó fények látványa a bensőnket is melegengeti. A csupasz természet láttán keressük

a szürkességben a színeket, a fázós lelkünket gyógyírként balzsamozó jó érzéseket. E változások közben szép lassan ráhangolódunk a közelgő ünnepre... Kell ez a fokozatosság, az adventi várakozás. A pergő naptárlapok gyors suhanása bennünket is felgyorsít, nehezebben állunk meg és vesszük észre az élet apró örömeit. Más értékrend szerint élünk, mint elődeink. Advent érkezése jelzi nem csak az ünnep közeledtét, hanem az őseinktől kapott értékek fontosságát is. Hetekkel ezelőtt még oly távolinak tűnt az ünnep. Hitetlenkedve tettük fel a kérdést: Létezik, hogy már megint eltelt egy év és Karácsony kopogtat? Mintha évről-évre hamarabb érkezne. Pedig nem az idő gyorsult fel, hanem a tempó, amelyet az élet diktál. Ma több inger ér bennünket, mint egy középkori embert egész életében – mondják a tudósok. Nem kell csodálkozni, hogy nehéz a lassítás, a ráhangolódás még az ilyen lélekemelő időszak esetén is. Az ünnepivé varázsolt kikapcsolódás látványa, a hangszórókból áradó karácsonyi dallamok, a forralt bor és sült gesztenye illata, az adventi koszorún felgyulladó gyertyák fénye segítenek nekünk a testi-lelki felkészülésben. Elindul valamiféle boldog változás, elkezdődik a karácsonyi készülődés... Advent magában foglalja nem csak a készülődés, hanem az eljövétel, a megérkezés izgalmát is. A kis Jézus érkezésére várva a nők titkon annak izgalmát is átéljük, amikor ők váltak édesanyává. Megkezdődik a visszaszámolás. Az idő múlását jelzik az adventi kalendárium nyitott ablakai, a koszorúkon felgyulladó gyertyák fényei. A várakozás megszokott része életünknek. Mindig vágyunk valamire. Egy szebb, egy jobb jövőre, egészségre, boldogságra, szerető társra, gyerekekre, jólétre, otthonra, új autóra, szép ruhára, tárgyakra... Mindenkinek más a fontos, más sorrendben. Gyakran elégedetlenkedünk, hogy egyik-másik vágyálmaink nem válik valóra, és közben a nagy sóvárgásban elfelejtünk örülni annak, ami már megvan, ami a miénk... *(Életképek, 2008 – december)*

Karácsony közeleg

Ebben a magasztos, várakozással teli időszakban nem csak környezetünk, hanem mi magunk is egy kicsit megváltozunk. Ilyenkor kinyílnak az emlékek régen elfeledett, ódon sifonérjai, és eszünkbe juttatják régi karácsonyok hangulatát. Emlékezünk, miközben a jelen öröme és a múlt összefonódása jelenti az igazi ünnepet. Karácsony közeledtével szép lassan előkerülnek az ünnepi dekorációk, a csillogó díszek, az apró kis csecsebecsék. A gondosan elcsomagolt kellékekről az ünnepi fuvallat egykettőre eltünteteti a várakozás poraszmeit. Az adventi gyertyák fényében egyre inkább eltörpülni látszanak a hétköznapok gondjai. A gyertyalángok hétről hétre erősödő fénye reflektorként irányítja figyelmünket életünk forgószínpadára. Megvilágítja azokat, akik igazán fontosak számunkra. Szembesülünk a felismeréssel, hogy a hétköznapok rohanásában nem szentelünk kellő figyelmet rájuk. Kellenek az ünnepek, kell az év végi lecsendesülés ahhoz, hogy a színfalak mögé tekintve átgondoljuk életünk forgatókönyvét. Álljunk meg egy pillanatra...! A csillagszórók fényében és szereteteink mosolyában megfürödve örüljünk együtt az ünnepnek, majd gyűjtsünk erőt és lendületet a folytatáshoz... *(Életképek, 2009 – december)*

Adventi gondolatok

Az idei évet sem kímélte az idő vasfoga. Gyors harapásokkal emésztette fel a naptárlapokat, egyiket a másik után. A langymeleg ősz már csak kellemes emlék számunkra. Sietősen meg kellett barátkoznunk a fázós reggelekkel és a kurta nappalokkal. Idén korán érkezett az első hó. Megtörte a szürkességet és „ünnepi fe-

hérbe” öltöztette a tájat. Úgy lebbent e patyolattiszta hópaplan a csupasz természetre, mint gondoskodó kezek palástja a szemérmetlenkedőkre. Advent van, hamarosan Karácsony. Ha néhány szóban kellene megfogalmazni, mit jelent számomra Advent, akkor azt mondanám: várakozás, emlékezés, készülődés, öröm, szeretet, ünnep. Ez az időszak bár felerősíti az érzéseket – legyenek azok jók vagy rosszak –, mégis segít az év végi megnyugvásba és lecsendesülésben. Ha rövid időre is, de visszatér gyermekkorunk felhőtlen nyugalma. Advent nem más, mint a boldog várakozás napjaival eljutni a kis Jézus születésének ünnepéhez. A várakozás és az emlékezés ünnepet hoz az életünkbe, mely ünnep akkor igazi, ha van kivel megosztani. Szerető társal, családdal, barátokkal. Bárhol és bárkivel, ahol egy közösség tagjai lehetünk. Emlékezzünk szereteteinkre, akik már az égi karácsonyfa alól néznek le ránk, és merítsünk erőt mindazokból, akik mellettünk vannak. Azzal a jóleső nyugalommal tekintsünk a jövő felé, hogy soha nem vagyunk egyedül. *(Életképek, 2010 – tél)*

Téli hangulatjáték

Idén nehezen búcsúzott az ősz. Mintha titkos szerződést kötött volna a nyárral, hogy ideig-óráig még meghosszabbítja a tikkasztó heteket. Szent András hava már javában bekebelezte november naptár lapjait, amikor a növényvilág megszabadult tarka ruházatától. Sokáig szemérmesen ragaszkodott öltözkéhez, míg végül pucérra vetkőzve átadta magát a tél akaratának. Tette mindezt alázatosan, fejet hajtva a természet ősi törvényei előtt. A fák, melyek enyhét adtak a heves napokon, díszes koronájukat éltető humuszként ajánlják fel a természet örök körforgásának oltárán. Van ebben valamiféle alázat, a világmindenség ősi kultúrája. És ha késve is, végül ellentmondást nem tűrően beköszöntött a tél.

Még nem borítja vastag hópaplan a tájat. Lenyűgöző a nyugalmat árasztó, szürke végtelen. A bágyadt nap sejtető ködfátyolon át szórja fényét a végtelennek tűnő, téli rónára. A fák ég felé törő ágai ecsetként mártóznak meg az égbolt palettájának ködös fehérségében. Az ágakon itt-ott levelek helyett egy-egy száraz termés zörgedez a kócosító szélben. A kéményekből gomolygó füst békésen válik eggyé a szitáló köddel. Elsárgult aljnövényzet idézi a rét nemrég még üde zöldjét. A szőlőlugasok hosszú sorai talán a végtelenbe kúszva valahol még találkoznak. A kód zúzmarává szilárdult tuskéi múló ragaszkodással kapaszkodnak meg a rőt fűszálakon. A táj ezernyi titkot rejtő szépsége magával ragadó hangulatot kelt. A nappalok kurtasága szab csak véget a céltalan szemlélődésemnek. A békés nap után jóleső érzés a hidegcsípte végtagokat az otthon melegében engesztelni.

A tél a természet látványán kívül egyéb hangulatokat is tartogat. A hosszú esték magukban rejtik a megnyugvást a hétköznapok megfáradt vándorai számára. A társas összefüggések közösségkövácsoló ereje, a családi programok meghittsége, a baráti beszélgetések kötetlensége, egy jó könyv vigasztalása életünk még fontosabb részévé válik ebben az időszakban. Ha a szabaddidőből nem is kapunk többet, talán mégis sikerül teljesebb napokat élnünk. Bár életünk meghatározója a mindig valamire való várakozás, az adventi időszak számolgatott napjai mégis mást jelentenek, mint a türelmetlen hétköznapokban. Kell ez az év végi lecsendesülés ahhoz, hogy az ünnepi készülődésben felismerjük a valós értékeket, melyeket hozományként kaptunk felmenőinktől. Ebből a képzeletbeli tarisznából a karácsonyfa alá tesszük érzéseinket, kinyílnak képzeletünk emlékkönyvei, és újraéljük a régi karácsonyok hangulatát. Béke és nyugalom érkezik közénk a Megváltó születésére várva. Emlékezzünk, miközben a jelen és a múlt összefonódása együtt jelenti az ünnepet... *(Kis Újság, 2011 – december)*

Picike lámpás lenni

Bálint György, azaz Bálint Gazda 2012 őszén járt Zákányszéken. A kapcsolat azóta is tart, hiszen Gyuri bácsi rendszeresen küld levelet a könyvtárba Paraginé Tóth Edinának, 98 évesen még tervei között szerepel, hogy újra eljöjjön Zákányszékre. Ebben az évben nagy megtiszteltetés érte, hiszen Prima Primissima díjra jelölték. Tíz kategóriában 15. alkalommal vehették át a Prima Primissima díjat a magyar szellemi élet, a művészet, a tudomány és a sport jeles képviselői Budapesten, a Műpában megtartott gálaesten.

Saját weboldalán így nyilatkozott az elismerés átvétele után:

„Hatalmas megtiszteltetés számomra a Prima Primissima díj átvétele, amellyel kapcsolatban szeretnék néhány gondolatot megosztani a kedves Olvasóval.

Zsenge gyerekkorom óta arra törekedtem, hogy a környezetemben élő embertársaim közül is minél többen ismerjék meg az alkotói, a termelői, vagy éppen a szolgáltatói munka igaz örömet. Azt az örömet, amelyet a gyárakban, a szántóföldeken, az irodákban, az iskolákban, a kórházakban és a színházakban végzett munka szerez nemcsak annak, aki elvégezte, hanem az egész társadalomnak is. Mert az elvégzett, jó, versenyképes munka nem csupán egyéni tulajdon, hanem a társadalom tulajdona is! És csak ez teszi lehetővé, hogy utódaink kiegyensúlyozottabb, békés és boldog világban élhessenek.

Ezért örültem, hogy a Közművelődés kategóriában vehettem részt ebben a nagy versenyben és csak annyit ígérhetek, hogy amíg

erőmből futja, ennek az elvnek a megvalósulásáért fogok dolgozni.

Hosszú, mozgalmas és izgalmas életút van mögöttem. Kertész vagyok és megírtam ennek a szakmának szinte minden lépcsőfokát. Tanulmányaim befejezése után voltam östermelő, kétkézi kerti munkás, állami gazdaság vezető szakembere, a kertész hetilap főszerkesztője és 18 évig a Magyar Televízió Bálint gazdája. Közben könyveket, cikkeket írtam, előadásokat tartottam és az utóbbi években az interneten is igyekeztem hasznos tanácsokat adni a kertészkedőknek.

Amit nem tudtam volna megtenni feleségem, a szűk családi köröm, valamint a társadalom segítsége és támogatása nélkül, amit valamennyiüknek – itt és az ország egész területén – hálásan köszönök.

Gárdonyi Géza példája áll előttem, aki nem csupán kiváló regényíró, de a falusi életnek is kiváló ismerője volt. Igen sokra értékelte a pedagógusi munkát, különösen a falusi tanítók munkáját, akiket ezért „lámpásnak” titulált. Amíg a sors engedi, én is szeretnék ilyenféle, picike lámpás lenni.” (Forras: balintgazda.hu)

Minden zákányszéki nevében gratulálunk a neves elismeréshez, amellyel megkoronázta sikeres munkásságát. Gyuri bácsi aktivitás a jellemző, hogy weboldalán rendszeresen ad tanácsokat, nem csak írásban, hanem videókon keresztül is bemutatja a kert gondozásának, művelésének fortélyait.

Nekünk, zákányszékieknek azonban a 2012-es látogatása nyújtott igazán maradandó élményt, hiszen látogatása nem korlátozódott csupán az előadásra, hanem több órát töltött a település megismerésével. Nagyon nagy hatással voltak rá az Öregház Tanyamúzeumban látott régi földművelő eszközök, hiszen ezeket a szerszámokat ő a mindennapi használat során ismerte meg fiatalabb korában.

Mindegyiknek ismerte a nevét, a legnagyobb természetességgel mozgott a régi tárgyak között. Tervei között szerepel, ha ismét ellátogat Zákányszékre, hogy a múzeum történetéről írjon egy anyagot.

Amikor autóval kerültünk egyet a faluban és környékén, meglátta a földben dolgozó burgonyaszedőket. Azonnal állj-t parancsolt a sofőrnek, kiszállt és elegáns öltözkékében, csil-

logó fekete cipőjében elindult a szántóföldön az emberek felé. Az első meglepetést óvatos kézfogás követte... volna, de senki nem mer- te a messziről jött látogatónak a földes kezét odanyújtani. Gyuri bácsi hirtelen mozdulattal megragadta és csak annyit mondott: – *Én szeretem a földtől piszkos, dolgos férfikezeket!*

Egyik levelében így emlékezett meg a látogatásáról:

Idén is sok helyen volt alkalmam előadást és konzultációt tartani, de nem igen mulaszt- hattam el, hogy elmondjam a zákányszéki burgonyaszedők történetét. És – nagy örö- mömre – mindenütt megértették ennek az eseménynek a belső, rejtett értékét! A zákány- székieknél szerzett élményeket megőrzöm legkedvesebb emlékeim között. Ha korom és egészségi állapotom megengedi, akkor az Új Esztendőben szeretném megismételni a látogatásomat, amely a legkedvesebb emlék szá- momra a sok közül. Erre azért is gondosan készülök, mert úgy érzem, barátok közé vezet az utam, akiknek nem csak elmondhatom a máshol szerzett, látott, olvasott tapasztalata- imat, de akikkel ezeket meg is lehet vitatni, és akikkel a véleményét érdemes meghallgatni és alkalmazni!

Engedje meg, hogy Önnek és a személye útján valamennyi zákányszéki polgárnak bol- dog, sikeres, egészségben eltöltött, de min- denek felett BÉKESSÉGES Új Esztendőt kívánjak! Öszinte üdvözléssel és szeretettel: Bálint Gyuri bácsi

Jó egészséget kívánunk, sok sikert a továb- biakban is! Szeretettel várjuk Zákányszékre!

ZakaHom-e

Olvasói levelek

Mindig nagy örömünkre szolgál, amikor olvasói levél érkezik a szerkesztőséghez. Az első múltidéző vetítések, az Életképek első számának megjelenése után kapott visszajelzések megeresítettek minket abban, hogy szükség van a munkánkra, és jó az irány, amelyen elin- dultunk. A későbbiekben is jóleső érzés volt kézbevenni a leveleket, hiszen a megerősítések mindig lendületet adtak a folytatáshoz. Köszönjük, hogy időt szántak arra, hogy leírják véle- ményüket. Álljon itt néhány olvasói visszajelzés az elmúlt évekből.

■
Kíváncsi várakozással vettem kezembe az újságot, és le sem tettem, míg az utolsó be- tőt el nem olvastam. „Ez szép munka volt!” – gondoltam. Az egyesület neve fejtörést oko- zott, de aztán megtaláltam a magyarázatot. Sokatmondó, kifejező. Jó ötlet volt, hogy le- gyen „folyóirata” Zákányszéknek. Gazdag, változatos tartalma idős, fiatal érdeklődését felkelti, és minden korosztályt olvasóvá tesz. Gratulálok az egyesületnek, a szerkesztők- nek, hogy cikkeikkel igyekeznek megőrizni a múltat, bemutatni a jelent – ami idővel múlttá válik. Jó úton haladnak, további munkájukhoz sok sikert, kitartást kívánok. A költő szavai ju- tottak eszembe:

„Előtted a küzdés, előtted a pálya, az erőt- len csügged, az erős megállja.”

Szeged, 2008. január 15.

Szeretettel és tisztelettel:

Kispéter tanár néni

■
Csodálatos ez a világ! Nagyon, nagyon sok rossz is van benne az utóbbi időben, de van sok- sok nagyon szép is, amit kevesen látnak meg benne! Hála Istennek, a ZakaHom-e Egyesület tagjai ezt valahogyan megérezték, meglátták, és ebből kerekedett egy olyan csodálatos, nosz- talgikus este, amit községünkben nagyon sokan élvezhettek 2007. november 29-én.

Az elmúlt évek nem voltak mindig nagyon sikeresek, virágzóak, de mindig volt valami szép is, csak észre kellett venni. A mi kis falunk 1950 óta egyre gyarapodott, és közben egyre jobban összekötötte az embereket a szeretet, az összetartozás érzése. Közös esték az akkori Nőtanácsban, sok-sok közös helyi rendezvény, kirándulás, mind-mind segített abban, hogy sok közös élmény szülessen, és az egymás iránt táplált szeretet sokszorozódjon.

Szerencsére volt egy ember, aki ezt – lehet, hogy csak ösztönösen –, de meg is örökölte

akkor filmen, diaképeken és fényképeken is. Szabó István ötlete volt, hogy szinte minden régi rendezvényt valamilyen formában meg- örökített. Ennek voltunk részesei a november 29-i nosztalgia vetítésen, ahol rengeteg helyi lakos jelent meg, mert kíváncsi volt a régi – nem mindig jó minőségű – felvételekre, ahol viszontláthatták a régi eseményeket 1960 óta, köztük a régi családtagokat, barátokat, isme- rősöket, a faluban ismert embereket, akik sa- jos már régen nincsenek közöttünk.

Köszönjük ezt a szép estét Edinának, Zoli- nak és Szabó Istvánnak, akik segítettek ezt az estét olyan emlékezetessé tenni, amit szívesen újra megnéznénk.

... és köszönjük a vetítés utáni beszélgetést, a finom zsiros kenyeret és teát, amit otthon ritkán ettünk eddig, de ezután sokszor fogunk.

Kívánunk sok-sok erőt, egészséget munká- jukhoz és újabb szép nosztalgikus találkozóso- kat Zákányszéken mindannyiunknak.

Zákányszék,

2007. december 10.

Szabó Istvánné

■
Kedves Pista! (Szabó István – szerkesztői megjegyzés) Nagyon örültem kedves leveled- nek, betűről-betűre elolvastam az Életképek kiadványt. Igen jó, nagyon érdekes kiadás, tartalmas témákkal. A nejem is élvezettel la- pozta, olvasta, igen örült a hátsó oldalon kö- zölt receptnek, mert sütni ő szokott.

Pistám! Felemelő számomra, hogy Zákány- szék település őrizi hagyományait, a ma élő em- berről számot ad, hogy az utánunk jövő gene- ráció(k) is tudjanak elődeikről. Ezek a telepü- lések családiasabbak egy 160 ezer lélekszámú nagy településnél, az élet a nagytelepüléseken túlfeszített, míg a Ti településeitek élhetőbb életet biztosít. Természetesen hozzájárulsz Te is, és a többi sokaság, aki ott él. Általad kö- szöntöm a ZakaHom-e Egyesület Szerkesztő- ségét áldozatos munkájukért, kiadványukért. Eredményes, sikerekben gazdag további mun- kát kívánok, valamint erőt és egészséget!

Pécs, 2009. március 7., **Molnár Sámuel**

■
Az Életképek Szerkesztőinek! Mindig kí- váncsian várom az Életképek megjelenő szá- mait. Mint olvasója, nagy elismeréssel vagyok a szerkesztőség munkájának. Jó, hogy általuk megmaradnak a lakosság múltját, életét – hi- teles képekkel – feldolgozó „dokumentumok”. Talán egyszer könyvben is megjelennek, meg- őrizve „az alkotók” nevét, akikre szabadjon büszkének lenni, mint volt tanítványaimra.

Hogy egy kis rejtély is legyen a folyóirat- ban, találgathatjuk, hogy ki az „irodalmi mű” ismeretlen szerzője. Gratulálok a szerkesztő- ség elmúlt öt évi munkájához. Kívánom, hogy ezután is ilyen gazdag tartalmú olvasnivalót adjanak a kezünkbe.

Szeged, 2013. augusztus 30.

Kispéter Jánosné, tanárnő

A ZAKAHOM-E EGYESÜLET FOLYÓIRATA

Kiadja: ZakaHom-e Egyesület Zákányszék; Felelős szerkesztő: Paraginé Tóth Edina; Szerkesztők: Petákné Fazekas Aranka, Tanács Klára, Böröcsök Zoltán
Nyomdai munkák: Typo-Alfa Nyomda Kft.; Szerkesztőség címe: Községi Könyvtár, Zákányszék, Dózsa Gy. u. 45.

Telefon.: 62/290-403, e-mail: zakahome@zakanszek.hu